

Основац др. 45

Лист ученика и наставника ОШ „Љупче Николић“

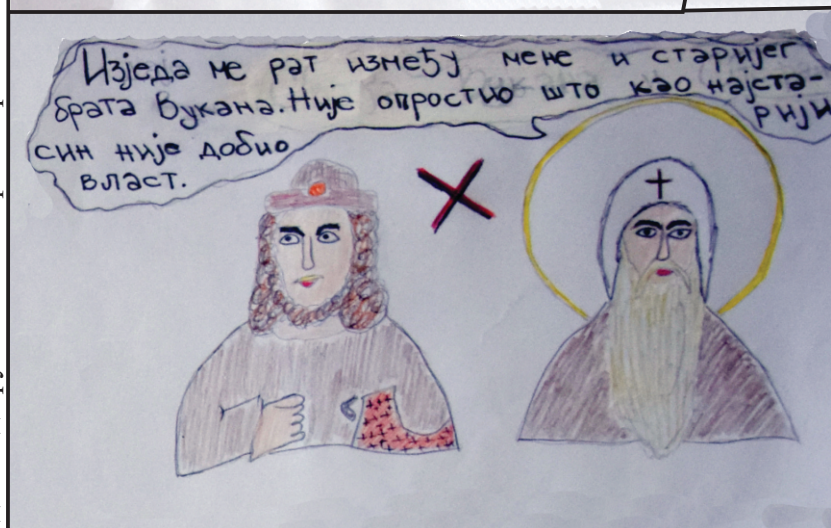
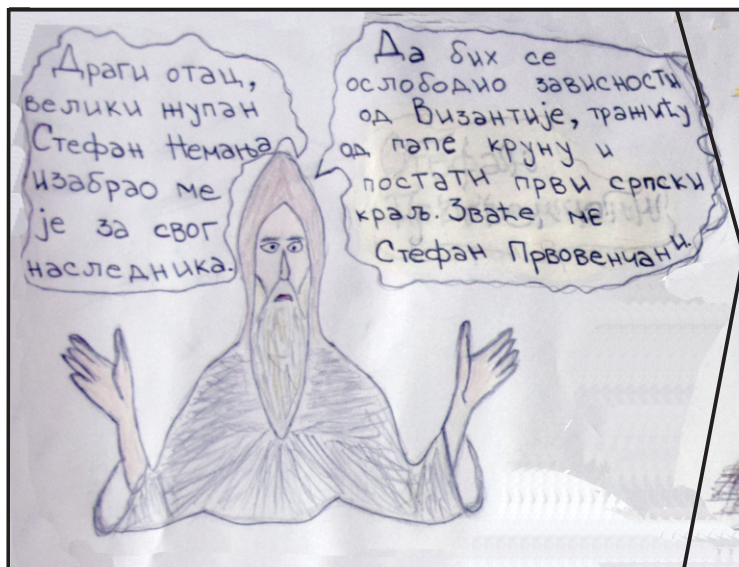

У овом броју:

- Дугоочекивани завршетак доградње школе
- Први на смотри рецитатора у Ваљеву
- Бронза из математике и физике
- Доживљаји са републичких такмичења
- Наградна екскурзија за такмичаре
- Спортски успеси
- Представе и приредбе
- Наши литерати
- Репортаже о актуелним догађајима из културе и уметности
- И, прочитајте, шта још!

Историјат доградње новог дела школе

У годинама које су за нама ученици и наставници Основне школе „Љупче Николић“ скоро да не могу набројати успехе са којима би се похвалили. Међутим, над овим храмом културе и писмености, који је и под заштитом државе као део културне баштине, већ одавно надвила се једна сенка. Та сенка је, у ствари, веома скучени простор за рад услед рушења новог дела школе, тужна реалност са којом се свакодневно, преко седам година, суочавају радници, ђаци школе, а самим тим и ђачки родитељи. Уз ретроспективу доградње, од директора школе Топлице Петровића, добили смо податке о њеном завршетку.

НОВИ ДЕО - КРАТАК ИСТОРИЈАТ ДОГРАДЊЕ

* **Август 2010:** Порушен је дограђени део са 12 учионица, а из безбедносних разлога још 3 учионице из остатка зграде стављене су ван функције. Настава је значајним делом „пресељена“ у неадекватне, подрумске просторије.

* **Јул 2012:** Започети су радови на новом делу, који је требало да буду завршени најкасније 10. децембра 2012. Наручилац послова је Министарство просвете, односно ЈУП (јединица за управљање пројектима), уз коришћење средстава Европске инвестиционе банке, укупне вредности 520.925,00 еура (Пројекат модернизација школа). После спроведене јавне набавке послови извођача радова поверени су предузећу „ДМБ Инжењеринг“ доо Ниш.

* **Септембар 2012:** Прекинути су радови, извођач радова је напустио градилиште. Напуштено градилиште постаје перманентна опасност по безбедност деце и извор многобројних проблема.

* **27. март 2015:** Скупштина Републике Србије донела је **Закон** о потврђивању уговора између Републике Србије и Европске инвестиционе банке. У поменутом Закону наведене су две школе, од којих је једна наша ОШ „Љупче Николић“ у Алексинцу. Овим законом обезбеђено је да финансијска средства Европске инвестиционе банке остану актуелна и да се може наставити са реализацијом пројекта.

* **Јануар 2016:** Од стране ЈУП-а раскинут уговор са извођачем радова.

* **Фебруар 2016:** Од стране ЈУП-а извршен је пресек стања.

* **15. август 2016:** Објављен нови тендер. Као рок за конкурсисање наведен је 27. септембар до 11 ч, а отварање понуда истог дана у 12 ч.

* **2. децембар 2016:** По спроведеном тендеру Министарство просвете потписало је уговор са извођачем радова („Тончев градња“). Представник извођача радова се јавио школи и изразио спремност да почне са радовима, одмах по одређивању надзорног органа.

* **15. март 2017:** Представници извођача радова посетили су школу и обишли градилиште. Констатовано је да недостаје део документације. На срећу, дупликат комплетне документације сачуван је у Архиви СО Алексинац, те је исти стављен на располагање извођачу радова.

* **10. мај 2017:** Нашу школу посетио је министар просвете др Младен Шарчевић, са сарадницима. У име наше школе и локалне самоуправе госте су дочекали: Топлица Петровић директор школе, Ненад Станковић председник општине и Далибор Радичевић народни посланик. Том приликом министар је дао гаранције да ће радови ускоро бити настављени.

* **Јул 2017:** Настављени су радови. Рок за завршетак радова је 6 месеци.

* **Јануар 2018:** Грађевински радови су углавном завршени. У наредном периоду следи технички пријем зграде - на задовољство ученика и радника школе и грађана Алексинца.

Ова компликована ситуација са доградњом успешно је решена захваљујући снажној подршци коју смо имали од стране локалне самоуправе, Ненада Станковића, председника СО Алексинац и Далибора Радичевића, народног посланика.

СТАРИ ДЕО

Не чекајући да се заврши „нови део“, **маја 2017.** године, урадили смо Пројекат комплетног уређења „старог дела“. Пројекат подразумева санацију крова, фасаде, столарије и унутрашњости. Поменути пројектом конкурисали смо код:

1. Министарства просвете - сектор за инвестиције и
2. Јединице за управљање јавним улагањима.

ДИРЕКТОР ШКОЛЕ
Топлица Петровић

Завршетак радова

Са радошћу и нестрпљењем очекујемо технички пријем зграде, а наставницима и ђацима, који су, да још једном истакнемо, у овако тешким условима за рад постизали изузетне резултате, на Дан Светог Саве, школске славе, желимо што брже усељење.

Редакција

Свети Сава своје роду

Историја српског рода памти изузетне људе, велике јунаке, државнике и научнике. Али када поменемо име Светог Саве сви остали некако падну у сенку пред његовим сјајем, величином и значајем за српски род.

Рођен као принц, син једног од најмоћнијих владара свог времена, Растко Немањић, није постао ни моћни владар ни велики војсковођа иако је све то могао да буде, да је само пожелео. Своје порекло и образовање искористио је да постане просветитељ. Учитељ који је своје роду донео светло писмености у доба када је у целој Европи владао мрак незнања. Отварајући школе и описмењујући Србе, подарио им је свест о сопственој снази и моћи. Омогућивши нашим прецима да читају и пишу, омогућио им је да уче и да остављају записе за будуће нараштаје. Сакупљајући књиге у библиотеке, сакупљао је знање за будуће генерације и чувао га од мрака заборавља. Путујући по свету доносио је нова знања па је тадашња Србија била једна од најнапреднијих држава тог доба. Али права заоставштина Светог Саве била је идеја Светосавља, чији је он зачетник, а која је наставила да живи и расте чак и након његове смрти. Та идеја је водила српски род кроз векове, окупљала, повезивала и чувала наше претке да не забораве своје корене током вековног ропства под Турцима. Чак и кад је Синан - паша спалио његове мошти на Врачару, желећи да тиме уништи његову заоставштину и избрише сећање на Светог Саву, из умова наших предака, идеја је опстала. Ношена искрама пламена у коме је изгорело његово тело, идеја Светосавља усадила се у срце сваког од нас, палећи жељу да опстанемо као народ, увек нас учећи да будемо храбри, поносити и поштени, али и скромни, јер то су врлине које је највише ценио Свети Сава.

Та идеја очувала је Србе кроз векове искушења. Водила је наш род чак и када смо сумњали у себе, били без домовине и државе. Она је окупљала, везивала и штитила од заборавља наше корене и порекло онда када су сви желели да их заборавимо.

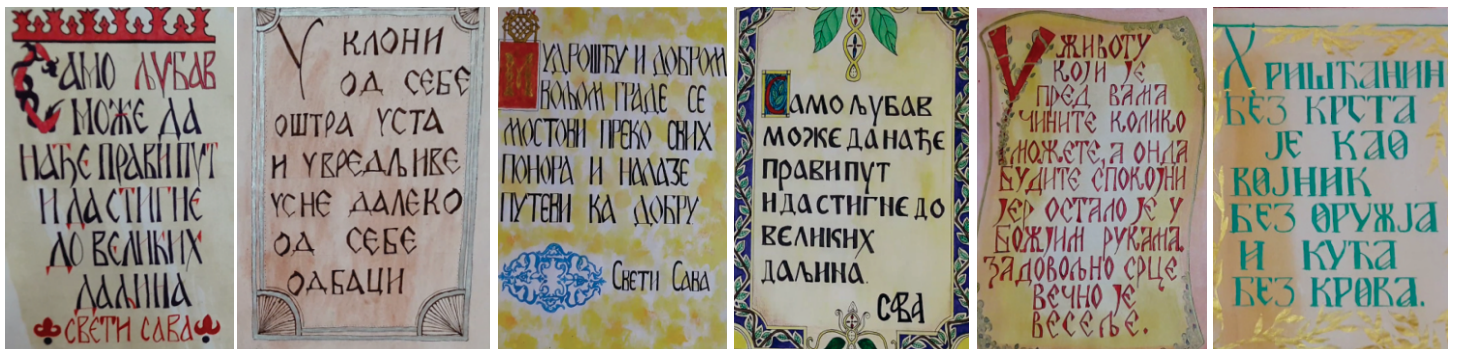
Та искра, идеја Светосавља, највећа је заоставштина Светог Саве свом роду. Она нас је одржала кроз векове говорећи нам ко смо и шта смо. Она и даље треба да нас води говорећи нам какви треба да будемо.

Марија Алексић, V-2

На још једном литерарном конкурс на нивоу Републике Србије, Републике Српске и расејања, овога пута „Светосавље и наше доба“, у организацији Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Бачке епархије и Кола српских сестара Епархије бачке, као запажено међу награђенима, појавило се име наше школе и нашег града. Све то, наравно, дугујемо ученици Сари Јовић, VIII–3, која је за литерарни рад „Школска слава Свети Сава“ добила специјалну награду стручног жирија. Њено име, име наставнице, школе и града налази се у овогодишњем јубиларном каталогу, а на манифестацији која се одиграла 13. маја 2017. у Свечаној сали СТШ „Милева Марић Ајнштајн“, у Новом Саду, добила је и честитке уз громогласан аплауз. Све честитке организаторима и домаћинима!

Ђак који се четири године истицао као добар граматичар, поета и глумац, заслужио је награду и од своје школе - кратку, али поучну шетњу Новим Садом.

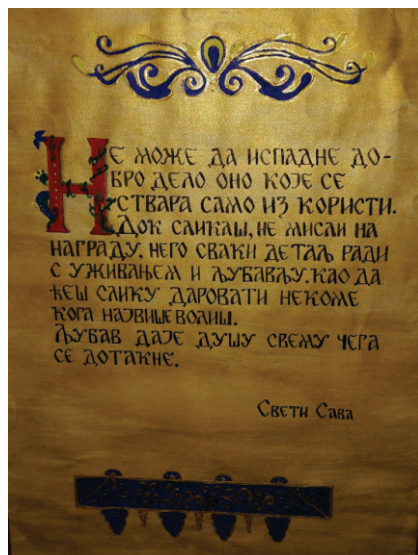

Све посетиоце оставила је без даха изложба калиграфских радова.

Део тог задовољства Сара ће поделити са читаоцима „Осноца“

Викторија Младеновић, V-2

Наша учитељица

Наша учитељица
зна добро
како ко дише,
учи нас како се чита и пише.
Кад неко од нас плаче,
И учитељица брине јаче.
Кад некога од нас
Нешто заболи,
Учитељица је брижна као мама,
и мислим да нас тад још више воли.

Сашка Томић, I-2

Моја школа

Дражесна је школа моја
много слова, број до броја.

Није дуг пут до школе
ако се књиге највише воле.

У мојој школи правила важе
друг са другом мора да се слаже.

У „Љупче Николић“ школи
свака учитељица треба да се воли.

Живоиновић Марија, I-2

СВЕТИ САВА

Са оцем отишао
баш на Свету гору,
подигао Хиландар
у Грчкој, ка мору.

СТЕФАН НЕМАЊА

Он је био
први српски цар,
подизао је задужбине
људима на дар.

Ања Радовановић,
IV - Краљево

Школа

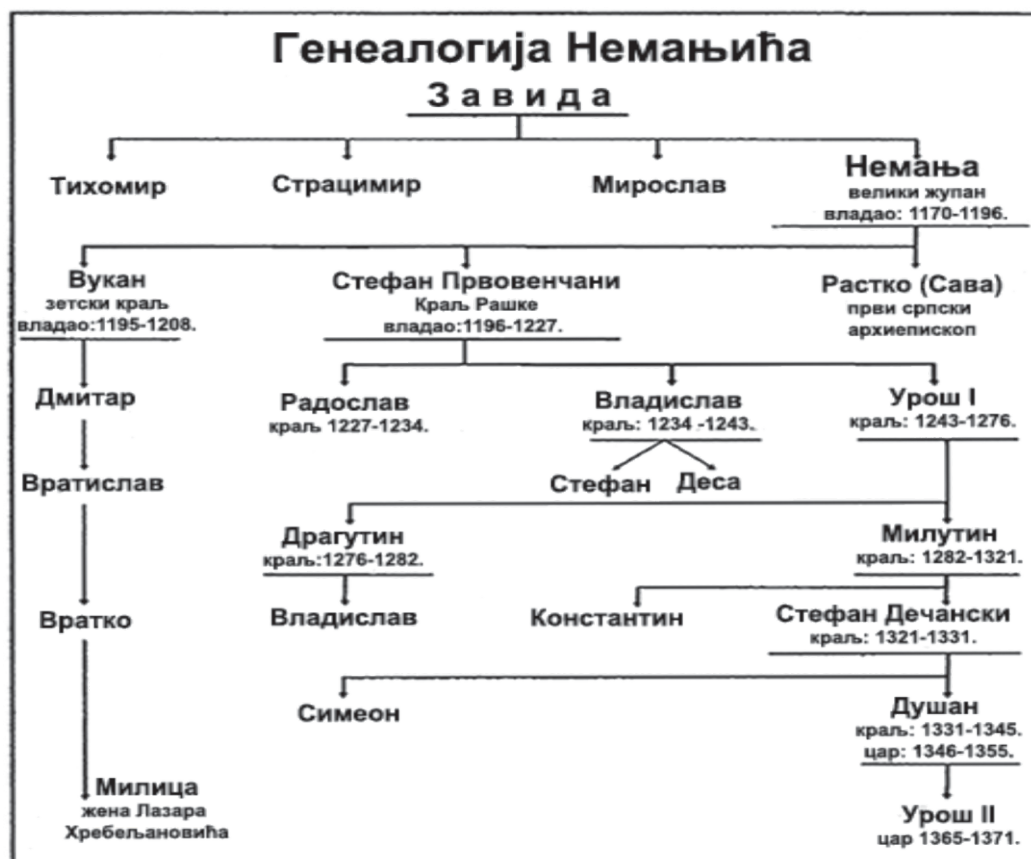
Кад у учионицу уђу
по први пут ђаци,
учитељица каже:
„Добродошли, прваци!“

На јесен они
у школу пођу,
и четири године
док трепнеш прођу.

На крају четвртог
учитељицу поздраве
и у петом се претворе
у ученике праве.

Касније се сећају
како им је било:
лепо и маштовито,
радосно и мило.

Ања Радовановић,
IV - Краљево

Школа

Школа је радост планете,
школу воли свако дете.
И зато се каже, од колевке па до гроба
најлепше је ђачко доба.

Школу воли свако,
у школи није свима лако.
У школи има пуно ђака,
петака, трећака и првака.

У школи знамо ми,
да правила поштују сви.
Ми смо ђаци каквих више нема,
са нашим учитељима немамо проблема.

Школу воли свако,
у школи није свима лако.
У школи има пуно ђака,
петака, трећака и првака.

Дора Стојковић, IV-3

Наставници и родитељи – партнери и сарадници

Вођени уверењем да без подршке родитеља нема добре школе, школски тимови уважавају мишљење родитеља, не само приликом избора дестинације за екскурзију или школе у природи, већ и о задовољству целокупном атмосфером, безбедношћу деце, подршком учењу. Након првог полугодишта школске 2016/2017. године, тим за самовредновање рада школе је за чланове Савета родитеља и родитеље ученика шестог разреда, осмислио упитнике. Сваки одговор је пажљиво анализиран и служио је као смерница за израду школских докумената и акционих планова, чији је циљ побољшање рада школе. Након што је претходне године предмет унапређивања била област Настава и учење, сада се планирају мере и активности које ће допринети унапређењу подршке која се пружа ученицима, и постигнућима која показују на екстерним тестирањима.

О томе како из угла родитеља изгледа сарадња са школом, уз сугестије за унапређење те сарадње, родитељи су дали одговоре на 12 питања. Упитник је, као и обично, био анониман. Своје мишљење исказали су чланови Савета родитеља (28) и родитељи ученика VI 3 разреда (14). Родитељи су своја запажања изнели означавањем квадратића на петостепеној скали: *потпуно се слажем, углавном се слажем, делимично се слажем или не слажем се*. Изузетно, ако нису имали одговор, означавали су поље – *не знам*.

Збирна табела која садржи питања постављена родитељима, број и постојак означених одговора

Реализација упитника за родитеље Сарадња са родитељима у школској 2016/2017.		потпуно се слажем	%	углавном се слажем	%	делимично се слажем	%	не слажем се	%	не знам	%	
1.	У току школске 2016/2017. год. родитељи су добијали детаљне и редовне информације о постигнућима/успеху и понашању своје деце.	30	71,43%	8	19,05%	0	0,00%	4	9,52%	0	0,00%	42
2.	Одељењске старешине су редовно организовале родитељске састанке.	34	80,95%	7	16,67%	0	0,00%	1	2,38%	0	0,00%	42
3.	Наставници школе су посвећивали довољно времена разговору са родитељима.	30	71,43%	8	19,05%	3	7,14%	1	2,38%	0	0,00%	42
4.	Родитељи су били укључени у слободни део наставног програма.	22	52,38%	10	23,81%	5	11,90%	3	7,14%	2	4,76%	42
5.	Активности школе су биле промовисане у локалној и широкој заједници.	25	59,52%	13	30,95%	3	7,14%	0	0,00%	1	2,38%	42
6.	Родитељи су били укључени у реализацију васпитно-образовног процеса у школи.	25	59,52%	10	23,81%	3	7,14%	1	2,38%	3	7,14%	42
7.	Као родитељ/старатељ, упознат/а сам са одлукама и закључцима Савета родитеља.	29	69,05%	10	23,81%	1	2,38%	1	2,38%	1	2,38%	42
8.	Школа је уважавала мишљење родитеља о битним питањима.	26	61,90%	7	16,67%	6	14,29%	1	2,38%	2	4,76%	42
9.	Школа је једном месечно организовала отворене дане (у складу са чланом 48. Закона о основном образовању и васпитању).	20	47,62%	13	30,95%	3	7,14%	1	2,38%	5	11,90%	42
10.	Наставници су се са поштовањем односили према родитељима.	37	88,10%	4	9,52%	1	2,38%	0	0,00%	0	0,00%	42
11.	Савет родитеља је имао могућност да утиче на одлуке које се доносе у школи.	30	71,43%	7	16,67%	2	4,76%	2	4,76%	1	2,38%	42
12.	Као родитељ задовољан/а сам програмом сарадње школе и родитеља.	30	71,43%	6	14,29%	4	9,52%	2	4,76%	0	0,00%	42
		338	67,06%	103	20,44%	31	6,15%	17	3,37%	15	2,98%	504
		потпуно		углавном		делимично		не слажем		не знам		

Могућност да кроз отворене одговоре утичу на унапређење ове области рада школе, родитељи су искористили и дали следеће предлоге за:

- Увођење електронских дневника доступних на сајту школе;
- Чешће коришћење бројева телефона родитеља;
- Бољи рад ученика и веће поштовање учитеља.

Истакли су и да:

- Ученици треба да посвете више пажње учењу;
- Наставници треба да буду толерантнији када је у питању здравствено стање деце и њихово одсуство из здравствених разлога;
- Не треба ништа мењати.

И поред изречених примедби, преко 60% родитеља сматра да је њихова улога у школи остварена на примерен начин. У плану је постављање књиге утисака, кутије поверења и отворених врата, како би већи број родитеља имао прилику да изрази своје запажање.

Стручна служба ОШ „Љупче Николић“

Рад у дијаспори

Са циљем да стекне ново радно искуство, Наташа Митић – Миленковић, професор разредне наставе и мастер педагог, јавила се на конкурс Министарства просвете, науке и технолошког развоја за избор редовних наставника за остваривање образовно-васпитног рада на српском језику у иностранству. О предностима овог изазова Наташа је изјавила за Основац:

„Након вишегодишњег рада као професор разредне наставе у једноразредном и комбинованом одељењу, као и рада у продуженом боравку, указала се прилика да радим као педагог школе коју сам са задовољством прихватила. Убрзо након тога отворили су се нови путеви и искушења. На конкурс Министарства просвете, науке и технолошког развоја 2015. године, стекла сам услов да као редован наставник српског језика радим у Немачкој, у покрајини Баден – Виртемберг.

Последње три школске године радим у допунској школи на српском језику у Немачкој у следећим градовима: Кирхајм Тек, Еслинген Гепинген Ројтлинген и Зинделфинген.

Допунску школу на српском језику похађају деца узраста од 6 до 15 година. Већина деце радо похађа наставу и има потребу и жељу да научи српски језик и ћирилицу. Задатак наставника који раде у Допунској школи је да поред реализације наставног плана и програма за дијаспору, мотивишу ученике да читају литературу на српском језику и ћирилици, да развију и негују љубав ка културној баштини и народној традицији, да упознају ученике са историјом српског народа... Врло је важно да ученици знају своје корене и да стекну знања о земљи из које потичу њихови преци. Велико ми је задовољство да радим са децом школског узраста, да их подстакнем и мотивишем на учешће у разним пројектима и да се заједно са њима радујем њиховим успесима. Част ми је да имам прилику да презентујем Србију на најбољи начин, да упознам своје ученике са лепотама домовине Србије, али исто тако ми је задовољство што ми се указала прилика да упознам културу и традицију Немачке, као и немачки систем образовања.

У Немачкој сам од октобра 2015. године. Сам почетак био је веома тежак, али исто тако и изузетно интересантан. Веома брзо сам се уклопила са ученицима и стекла одличну сарадњу са родитељима. Родитељи су подржавали сваку моју активност, а било их је заиста пуно. Већ у децембру 2015. припремили смо новогодишњу прославу у Ројтлингену и Кирхајму. Потом је уследила Светосавска академија јануара 2016. године у Ројтлингену и Гепингену. У Еслингену су ученици обрадовали своје маме и баке пригодном програмом за Дан жена, а Осми март су прославили и ученици у Ројтлингену. Видовдан је 2016. године обележен посебно у сваком од градова у којима радим. Током школске 2015/16. године моји ученици су освојили знатне резултате и награде на конкурсима: „Креативна чаролија“ и „Читалићи“. Награђен је 21 ученик. Реализовано је неколико излета у Немачкој, као и посете културно – историјским знаменитостима у Србији.

Школска 2016/17. година је такође била изузетно занимљива. Било је учешћа на конкурсима, награђено је 20 ученика на конкурсима „Читалићи“ и „Дани ћирилице“.

Ученици су учествовали у децембру 2016. на приредбама поводом Нове године у Ројтлингену и Кирхајму. Припремљене су и реализоване Светосавске академије у Гепингену, Ројтлингену и Еслингену. У јуну 2016. године моји ученици су узели учешће и на Видовданској академији у Штутгарту на којој су програм водиле бивше ученице ОШ „Љупче Николић“ Наталија Миленковић и Сара Миленковић. У току године реализовано је више излета и спортских активности.

Током текуће школске 2017/18. године у октобру и новембру смо учествовали у пројекту Српске куће из Пожаревца, 29 ученика је одабрано за Зборник дечијег стваралаштва младих Србије и дијаспоре. Од 6. децембра до 10. децембра Допунску школу у Кирхајму, Еслингену, Гепингену, Зинделфингену и Ројтлингену посетила је књижевница из Ниша, Виолета Јовић. Сусрет писца са децом и њиховим родитељима је био врло интересантан и занимљив. Било је пуно креативних радионица, разговора, размене идеја и мишљења. Припремили смо новогодишњу прославу у Ројтлингену, где смо организовали и Новогодишњи базар. Сав прилог који смо сакупили отићи ће у хуманитарне сврхе, деци на Косову. Организована је прослава и у Кирхајму која је такође била хуманог карактера. Након новогодишњих празника очекује нас још много пројеката и учешћа на конкурсима.

Франкфуртске новине „Вести“ у Немачкој су редовно публиковале већину активности и пројеката које сам реализовала са ученицима и њиховим родитељима. Са матичном школом ОШ „Љупче Николић“ из Алексинца имам изузетну сарадњу. Сарадња ће се наставити и даље до мог повратка у Алексинац где ме чекају нови изазови, али и примена нових искустава које сам стекла у Немачкој.“

Наташа Миленковић,
Професор разредне наставе, мастер педагог

Песникиња Виолета Јовић у посети Наташеним ђацима

Катарина и Црвенкапа и вук и вук – необична, али победничка комбинација

На понос наше школе и читавог града, Катарина Барјактаровић, ученица 5. разреда, освојила је 19. маја 2017. године прво место на Републичкој смотри рецитатора „Песнице народа мог“ у Ваљеву. Победила је казујући песму „Црвенкапа и вук и вук“, Пеђе Трајковића. За 45. издање школског часописа „Основац“, поделила је са нама свој доживљај овог тренутка за памћење.

Катрина, у 4. разреду си, у категорији млађег узраста, освојила прву награду на Републичкој смотри рецитатора у Ваљеву. Када си ти, у ствари, почела да учествујеш на смотри рецитатора и да ли си и пре овог забележила неке успехе?

Учествовала сам на смотри рецитатора од 1. до 4. разреда: у 1. разреду сам стигла до општинског такмичења, у 2. сам освојила 2. место на општинском и ишла до регионалног и у 3. освојила сам 1. место на општинском и 3. на регионалном такмичењу.

Са којим песмама?

У 1. разреду учествовала сам са песмом Милована Витезовића „Балада о заборавном деди“, у 2. разреду имала сам песму Гордане Брајовић „Сунцокрет“, а у 3. разреду рецитовала сам песму Пеђе Трајковића „Нека слова без наслова“.

Да би неко могао да изражајно казује стихове, мора да воли и разуме поезију. Када се љубав према поезији родила код тебе?

Љубав према поезији код мене се појавила још од када сам била много млађа јер су ми тада тата, мама, бака и дека стално читали занимљиве песме.

Ко ти помаже у избору песме? Да ли у потпуности послушаиш искусније око избора песме или се и ти ту питаиш?

У избору песме највише ми помаже мама. Трудимо се да изаберемо што новије, занимљивије и оригиналније песме, али да не буду само песме за децу, већ, како она каже, „и за осетљиве“. Ипак, пресудно је то како ћу ја доживети песму. Ја одмах осетим која је песма „моја“.

Неколико пута си рецитовала песме Пеђе Трајковића. Шта ти се допада код његових песама?

Његове песме су занимљиве, духовите, понекад нам кроз шалу преносе неке дубоке истине о деци и људима, о свету и стварању. Увек онако како их види и доживљава дете.

Чули смо да си га лично упознала. Испричај нам како је до тога дошло?

Пеђа Трајковић је прошле године био добитник награде „Гордана Брајовић“ за најбољу књигу за децу и дошао је у Алексинац, па сам искористила прилику да га лично упознам. Том приликом сам од њега добила књигу „Сваког петка, уторком у среду“ из које сам изабрала победничку песму.

Након одабира песме, следи њено читање, доживљај, вежбе ритма и правилне артикулације, разговараног

изговора свих гласова и реченичних конструкција. Колико и са ким вежбаиш, и шта ти је најтеже?

У ствари, доживљај претходи свему и он је за мене најважнији. Од дана кад изаберем песму, почињем свакодневно да вежбам све до краја такмичења: темпо, акценат и поста акценатске дужине, наглашавање најважнијих речи у стиховима. У томе су учествовали моја учитељица и моја породица, али највише вежбам с мамом. Она је неуморна. Сваки део припреме за такмичење је тежак, али ја у свему томе уживам и не могу издвојити најтеже.

Имаиш ли трему? Када највише и како је савладаиш?

Трему нисам имала све до регионалног такмичења, а тада сам некако успела да се сконцентришем на песму и да „одглумим“ да је немам.

Ко је твој највећи узор?

Има доста људи којима се дивим, али се ипак трудим да будем своја.

Ко ти је најстрожи критичар

Мој најстрожи критичар је моја мама. Морам да признам да је она веома, веома захтевна и увек ми искрено каже ако нешто нисам добро изговорила или ако је неко рецитовао боље од мене.

Доживела си велики успех ове године освајањем прве награде у Ваљеву. Колико си веровала у овакав успех?

Овај успех нисам баш очекивала, али сам га прижељкивала, као и сви остали. Уложила сам велики труд и то се на крају видело. У Ваљево сам отишла са страхом, који је нестао успут, а вратила се са осмехом на лицу. Поред тога што су сви веровали у мене, нисам баш очекивала толики успех, јер смо мама и ја гледале снимке рецитовања прошлих победика републичких смотри, па сам мислила да нисам довољно добра да постигнем тај успех, али испоставило се другачије.

Шта је изазивало највећу сумњу, а шта давало највећу наду?

Највећу сумњу је изазвала веееелика пројектована штоперица на бини, на коју ми је скренула пажњу наставница Сандра Ђорђевић. Вече пред само такмичење морала сам да убрзам рецитовање, јер је максимално ограничење 3 минута, а ја сам рецитовала мало дуже. Наду ми је дало то што су сви веровали у мене. Осим тога, већ сам имала довољно искуства и могла сам да наслутим како сам рецитовала кад сам чула остале такмичаре.

Ко те је све бодрио и био са тобом?

Осим мајке, бодрили су ме, свако на свој начин, моја тиха учитељица Радмила Живковић, мој гласни комшија Павле Костић, тада ученик осмог разреда ове школе и такође представник Нишког региона на Републичкој смотри рецитатора, само у средњем узрасту. Ту је била и тета Гоца из Центра за културу и уметност Алексинац, као и мој садашњи разредни старешина Сандра Ђорђевић. Павле је све време понављао како ћу баш ја победити. На радосну вест наставница Сандра и моја мама су почеле да плачу и да се смеју истовремено, док је моја тиха учитељица брижни израз лица заменила радосним.

Који су најлепши утисци о самом граду Ваљевоу и овом путовању?

Ваљево је предиван град, у коме има доста споменика културе, шеталишта, музеја, а окружен је и раскошном природом. Просто нисмо знали шта пре да обиђемо за та два дана. Било је занимљиво и како смо се лепо дружили, с обзиром на генерацијске разлике међу члановима наше „делегације“.

Шта мислиш о важности овог признања?

Мислим да је ово признање веома битно, не само за мене, већ и за цео град. То сам почела да схватам тек касније.

Како је вест о твом успеху прихваћена у друштву, школи, родном граду?

Сви су се одушевили мојим успехом и ево, још увек сакупљам ловорике.

Најдража фотографија из Ваљева?

Од ове године учествоваћеш на смотри у категорији средњег узраста. Тачније, као ученик најмлађег разреда средњег узраста, што аутоматски значи да ће се конкуренција бити јача. Прошлогодишњу победницу то не треба да плаши, али верујемо да те мотивише. Бираш ли, већ, нову песму?

Бирам, али потребно је да се између песме и мене деси нешто – да и она мене изабере.

Надамо се да ће до тога ускоро доћи. Редакција „Основаца“ ти још једном од срца честита и жели ти да, пошто већи успех на овој смотри не постоји, поновиш овакав резултат, са још већим уживањем. Сви смо уз тебе.

Ваљево, Тешњар, објекат који су сценографи преуредили у кафану „Дарданели“, за потребе филма Шешир професора Косте Вујића (Са Катарином је на слици и Павле Костић, ученик VIII разреда, који је такође учествовао на Републичкој смотри, и који је добио похвалу за казивање песме Бране Петровића, *Читајући Катуну*)

Мој лек против досаде

Досада је стање које ми много смета. То је кад само лежиш и по цео дан гледаш у празно. Мени није често досадно, али када јесте, то је ужасно, па покушавам да се сетим нечега што ће ми помоћи. За сваку досаду постоји лек. Неко га пронађе раније, а неко касније.

Кад ми је досадно, лежим или седим и гледам у зид. Моја досада не траје баш кратко, понекад траје и по цео дан. Срећом, увек постоји лек. Мој лек је најчешће моја сестра Милица. Она не дозвољава да ми је досадно. По цео дан је уз мене. Она је мала и слатка и стално ме тера да се играмо. На то не пристајем баш тако лако, али увек успе да ме натера, тако да прекине моју досаду. Осим ње, постоји још лекова за досаду попут: технологије, хобија (сакупљање салвета, сакупљање „блага“...), прављење разних креативних ствари са интернета (DIY-ева), дружења са другарицама... Знам да технологија није баш најбоља за вид, али је тако заразна да понекад не могу да јој се одупрем. Трудим се да проводим мање времена уз телефон, али ми понекад не успева. Хобији попут сакупљања салвета или „блага“ могу бити одлични лекови за досаду. Кад немам шта да радим, ја разврставам салвете, гледам које дупликате имам, које салвете ми фале и тако потрошим доста времена, а да ни не приметим. Исти случај је и са „благом“. То моје „благо“ није право, то су заправо само ситнице које бљеште и сијају се. Прављење DIY-ева је баш занимљиво. Прво погледам видео, а после правим све живо од разних материјала: папира, топлог лепка, пластике, стакла, дрвета...

Све ово волим да радим, али највише да се играм са другарицама. Оне су мој најјачи и најефикаснији лек за досаду. У разговору са њима се дуго задржим. Много волим када ми оне дођу или када ја идем код њих, али и када идемо у град. Једноставно ценим сваки тренутак проведен уз њих. Највише волим када ми дају нове идеје за све и свашта. Много их волим и мислим да су оне другарице какве се само пожелети могу. Оне су ми најјачи и најбољи лек против досаде.

Када ти је досадно, треба да се нечега досетиш. Човеку не сме да буде досадно, јер ми не живимо да бисмо се досађивали. Сви морају да испланирају своје време. Кома год да је досадно, сам је крив. Завидим својој мами. Њој никад није досадно. Она је једна од оних људи који увек имају шта да раде. Таквих људи има мало. Мени је ретко кад досадно, али када јесте, увек пронађем лек.

Катарина Барјактаровић, V-4

Искуство и доживљаји са такмичења из математике

„Свет је књига. Ко не путује, чита само једну страницу.“
(Свети Аугустин)

Још као мала волела сам путовања и радо ишчекивала сваку екскурзију јер је то за мене значило дружење са другарима и забаву у путу, али како сам расла, схватала сам да то представља нешто више: упознавање знаменитости и лепота разних дестинација. Више пута сам имала прилику да идем на једнодневне излете и такмичења са учитељицом, али сам се у шестом разреду први пут срела са тродневним такмичењем из математике у Београду.

Било је то Државно такмичење свих ученика из Србије, 29. априла 2017.г. у београдској школи „20. октобар“. Ишла сам са својом наставницом математике, Зорицом Иванчевић, једина из наше школе. У почетку сам мислила да ће ми бити досадно, јер немам никог од својих другара, али испоставило се да дружење с наставницом Зорицом може да буде забавно.

Биле смо смештене у прелепом хотелу „М“, на Булевару ослобођења, и тамо се дружиле три дана. Иако се школа у којој се одржавало такмичење налазила на другом крају наше престонице, није нам било тешко да идемо и вратимо се таксијем пошто је падала киша. Тада ми то уопште није било на памети. Једино сам размишљала о задацима и резултатима такмичења. Имала сам велику трему иако ми је наставница говорила да није важно колико ћу поена имати, и да је велики успех доћи до Државног такмичења и бити међу најбољим младим математичарима у Србији. Наравно, била је у праву. Камо среће да сам то пре схватила и избегла плакање због педесет и једног поена јер сам, ипак, освојила треће место и бронзану медаљу, са дипломом и књигом. Али нешто је много битније од тога. Стекла сам нове, мени сличне пријатеље, истих интересовања, ново и предивно искуство које бих радо поново доживела. Доживела сам разне ствари које до тада нисам, попут вожње трамвајем и боравка у луксузном хотелу, добила поклоне од организатора такмичења, и што је најважније, схватила да дружење са наставницом није онакво каквим га многи замишљају. Ван школе, наставници су другачији и опуштенији. То знам и тврдим јер ми се још једном (нешто после овог такмичења), указала прилика да проведем дан са њом, такође у Београду, на финалном такмичењу „Кенгур без граница 2017.“ Са овог такмичења донела сам две бронзане медаље и дивне успомене, пуно лепих утисака из средње школе ITHS, у којој је било одржано такмичење, а најсрећнија сам била због заслуженог слободног времена у тржном центру Delta City, да частим себе због успеха.

Ништа нисам купила, али нисам била разочарана. Кући сам дошла срећна јер сам прочитала још једну страницу света.

После ова два такмичења, желела бих да поново имам прилику да поновим све ово, али можда уз малу измену: да ипак имам друштво неких ученика из школе. Овом приликом их све позивам да се такмиче и боре за пролазак даље и доживе све ово што сам и ја доживела јер ће само тако моћи да прочитају другу, трећу... пету... стоту... страницу књиге коју сами стварају и пишу путујући, иако тога нису ни свесни!

Катарина Стојадиновић, VII-4

Таман кад смо завршавали прилог о Катарици за 45. издање „Основца“, стигла нам је вест да је у Београду, 17. децембра 2017, на Републичком математичком такмичењу „Интернет олимпијада“ освојила друго место. Затечени јесмо, али изненађени нисмо. Шта рећи, осим СВАКА ЧАСТ!

Катарина VII-4

Бронза из физике

На државном такмичењу из физике за ученике 6. разреда одржаном у Шапцу од 8. до 10. априла 2017. године, ученица наше школе Катарина Стојадиновић освојила је трећу награду. Као Катаринин педагог, награђена је и њена наставница Александра Вуковић. На овом такмичењу учествовале: су још две наше ученице: Миња Митић, VI-2 (признање за успешно учешће) и Анђела Манчић, VIII-1 (похвала).

Тесла - чаробњак и геније

У Смиљану је рођен,
и неком звездом вођен,
да научник ће бити,
и цео свет задужити.

У Европи је учио и живео,
у Америци максимум доживео.
Нико за струју не би знао,
да је он није пронашао,
и тиме људима живот побољшао.

Открио је моторе, трансформаторе,
генераторе, кондензаторе,
рендген зраке и осцилаторе.
Много открића,
а мало речи да би стало,
све што је човечанству дао.

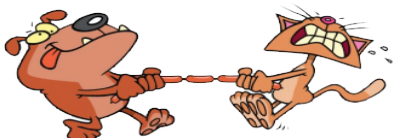
Али је тужно то што је умро,
у хотелској соби сиромашан,
мада је у свему остао
ненадмашан.

Наша земља му је значај дала,
и на новчаницу га ставила,
али је 100 динара мало,
јер колико вреди
ни у Космос не би стало.

Дивим му се, и волела бих,
да и ја једног дана његовим
стопама идем,
и геније као он будем.

Катарина Стојадиновић, VII-4

$$\vec{F}_a = \vec{F}_r$$

Најуспешније савладали полигон

Трећег дана Дечије недеље (04.10. 2017), Центар за културу и уметност, Спортски савез општине, Савез за школски спорт и ОТИС, организовали су занимљиво такмичење за ученике другог образовног циклуса. Реч је о вожњи бицикла на полигону са препрекама. За ово такмичење, које је захтевало да се у што краћем временском року пређу све препреке, пријавило се укупно тридесетак ученика основних школа. Наши ученици постигли су запажене резултате.

Ученица VI разреда Мартина Милетић, освојила је 1. место у категорији девојчица, а Милан Стевановић, ученик VIII разреда, 3. место у категорији дечака. За такмичење их је припремио наставник Александар Ранђеловић.

Марија Алексић, V-2

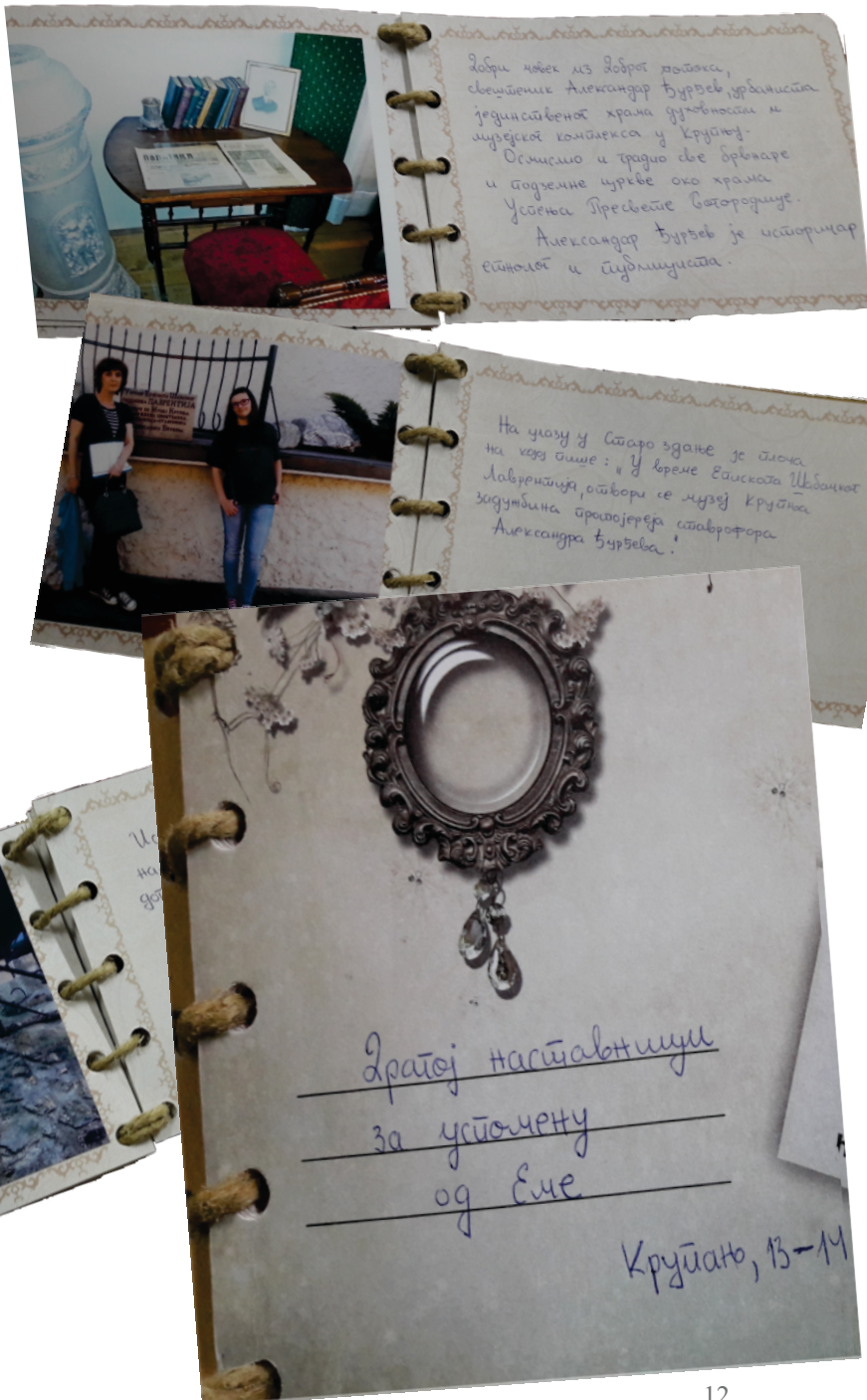

Људи су заробљени у историји и историја је заробљена у њима

(Џејмс Болдвин)

Настављајући прошлогодишње успехе, ученица Емилија В. Младеновић, VIII-3, освојила је 3. место на окружном такмичењу из историје, одржаном у ОШ „Стефан Немања“ у Нишу, 23. априла 2017. године. Овим резултатом ученица је обезбедила заслужен пласман на републичко такмичење, које је било одржано 14. маја 2017. године, у ОШ „Боривоје Ж. Милојевић“ у Крупњу.

Са наставником историје Лелом Стевановић, и осталим такмичарима, провела је два дана у Крупњу, уз богат културно – историјски садржај и пријатно дружење. При повратку, као један веома суптилан гест, сачинила је албум од фотографија које је сама направила током посете Крупњу и поклонила га својој наставници. Свака фотографија пропраћена је одговарајућим текстом. Овај албум је права мала репортажа, која не само да нам представља републичко такмичење из историје и културно – историјске знаменитости Крупња него потврђује и Емилијин историчарски дух. Способност да запази, повезује, забележи, отргне од заборавља. Потврђује и њену заинтересованост за путовања, традицију свог народа и историју уопште. Показује да су такмичења не само места где се ученик може доказати и упоредити своје знање са знањем осталих вршњака него и место где се још пуно тога може научити. Емилија је сада ђак Алексиначке гимназије, а њена наставница нам је уступила албум да из њега одаберемо и објавимо неке странице.

Уз све то Емилија воли природу и матерњи језик, што су показали изузетни резултати на такмичењима из биологије и српског језика, четири године заредом, а све то омогућило јој је и титулу ђака генерације 2016/17. године. Оно што овогодишњег ученика генерације чини посебним је и то што је први пут добитник кованица са ликовима знаменитих личности Србије, Светог Саве, Тесле, Пупина и других великана, дара Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Репортажу припремила
Катарина Стојадиновић, VII-4

У Вуковом Тршићу

Са Републичког такмичења из српског језика и језичке културе у Тршићу Јована Аранђеловић се вратила са освојеним 4. местом. Редакција „Основца“ јој још једном честита на успеху и жели да у средњој школи ниже још боље успехе и настави да промовише значај познавања и неговања матерњег језика. Фотографије које смо добили потврђују још неке добити и предности овог такмичења.

Име **Арчибалда Рајса** поново се помиње у српској јавности. Наравно, главни разлог томе је серија „Сенке над Балканом“ у којој доктор Рајс, кога глуми Никола Ристановски, покушава да помогне инспекторима у решавању низа загонетки. Др Рудолф Арчибалд Рајс је био швајцарски форензичар, публициста, доктор хемије и професор на универзитету у Лозани. Истакао се као криминолог радом на истраживању злочина над српским становништвом током Првог светског рата. Својим извештајима је демантовао светску пропаганду о Србима као дивљацима. Са српском војском је прешао Албанију, Солунски фронт и са Моравском дивизијом умарширао у Београд 1914. године.

Марија Алексић, V-2

Хомонимија или полисемија

Полисемија

Речи у нашем језику могу имати само једно значење или више значења. У првом случају говоримо о моносемичним (једнозначним) речима. Такве су речи: сир, јесам, клавир, канап, брзо, два. У другом случају говоримо о полисемичним (вишезначним) речима. Значења ових речи су међусобно повезана. На пример:

Марко је ударио Јанка у главу (**горњи део човечјег тела**); Мој тата је глава (**личност која руководи, управља, поглавар**) породице; Мира чита пету главу (**део књиге или списка, одломак, поглавље**) романа;

Сад мој унук говори (**проговорити**); Меша говори (**рецитује**) стихове Шантићеве песме Емина; Ирена је говорила (**причала**) о хајдуцима.

Хомонимија

За разлику од полисемије, хомонимија нам нуди речи потпуно истог облика, али и потпуно различитог значења. Ево примера:

- Мачка лови **миша**¹ (сисар из породице глодара). Левим кликом **миша**² превуци текст (компјутерска компонента).
- Мађионичар се играо са белим **мишићима**¹ (глодари). Ана није могла играти за свој тим јер је имала упалу **мишића**² (ткиво у организму човека и животиња).

Дакле, хомонимују треба строго разликовати од полисемије јер су хомоними речи које нису ни у каквој значењској вези. Тако прилог САД нема никакве везе са скраћеницом САД (Сједињене Америчке Државе). Треба зато избегавати писање наслова великим словима како бисмо избегли замке типа САД САД ПРЕТЕ ИРАНУ!?

А сада да провезбамо

Заокружи одговарајуће слово.

Упоредите подвучене речи у следећим групама речи и одредите да ли су оне примери за полисемију или хомонимију.

а) сто динара: дрвени сто П Х	б) беле раде: вредно раде П Х
в) лупати у добош: лупати глупости П Х	г) златна времена: златна огрлица П Х
д) снимили су видео: видео је ајкулу П Х	

(Задатак са Републичког такмичења из српског језика и језичке културе 2017, који је нашу Јовану коштао поена)

Пуковник Николај Николајевич Рајевски и његова погибија у Горњем Адровцу

Пуковник Николај Николајевич Рајевски
Керч, 5. новембар 1839 – Горњи Адровац, 20. август 1876.

Пуковник Николај Николајевич Рајевски је био руски добровољац који је дошао у помоћ Србији са још око 3.000 руских добровољаца у току њене херојске борбе за ослобођење српског народа и српске територије под влашћу Турака за време Првог српско - турског рата 1876 – 1877. године. Пуковник Рајевски је послужио Лаву Толстоју као прототип за лик Вронског у роману „Ана Карењина“.

О боравку пуковника Рајевског на Моравском фронту оставио је драгоцену сведочење и доктор Владан Ђорђевић. Он бележи: „Из болнице одох у главни штаб који затекох при вечери. За столом беше пуно младих руских официра који за време мога кратког одсуства беху подлазили из Русије и који беху задржани при штабу као ордонанс-официри. Тек што и ја седох отворише се врата и уђе један висок мало погрбљен црњомасти официр у похабаној униформи српског пуковника са шајкачом дивизијара. О десном рамену висаше му на танком каишу черкеска сабља, а на грудима имађаше два ордена руска (једно беше орден Св. Владимира с мачевима). Генерал Черњајев погледа га зачуђено и понуди му једну столицу поред себе.

- Одкуда ви г. пуковниче Рајевски- рече главнокомандујући.

- Ја с приловичког виса Ваше Високопревосходство. Наредио сам да цела војска одступи за Ђуниш!

Черњајев испусти кашику из руке и скочи као опарен.

- Шта! Јесте ли ви при себи? Какво одступању за име Бога?

- Не није могућно било држати се даље. Ваше Висоство! - рече

Рајевски уставши и сам.

- Ама како смете напустити поверену Вам позицију без нарочите заповести?

- Ја сам два пута слао за заповест па кад не добих никаква одговора... поче Рајевски.

Черњајев се увати за косе, стаде ходати по предсобљу, непрестано вичући:

- Пуковник из руске војске да тако уради!

Ко зна како су се силно мрзели Черњајев и руски војни министар Миљутин, тај ће разумети смисао овог прекора који Черњајев баци на руску војску. У Черњајеву је све више кипела жуч. Он стаде пред једног Рајевског па демонстрирајући руком пред његовим носем, истисну кроза зубе само ово неколико речи:

- Ви... ви... ви не заслужујете да носите име Рајевских. Ви сте данас осрамотили Вашег деду, који се онако славно тукао против Наполеона, ви сте осрамотили брата, који је ађутант Госодарја!

Рајевски пребледе као смрт, стукну један корак назад као да је на змију стао, и само рече:

То није истина, Михаил Глигорич! - узне капу на оде.

Пуковник Рајевски хтео је ту исту ноћ да остави Алексинац и српску војску па да иде кући... али Черњајев као да му се још исту ноћ извинио за увреду коју му је нанео, и сутра дан ујутру видех на прсима пуковника Рајевског, поред она два руска ордена и таковски крст."

О доласку Рајевског на положаје у Горњем Адровцу, његовом учешћу у борби и погибији, опширни извештај генералу Черњајеву поднео је капетан Коста Шамановић. Извештај гласи:

"20. августа имали смо бој са Турцима у приловачким виноградима код села Сухотне и Адровца. У 2 сахата по подне ја сам се кренуо са батеријом из Сухотне да заузмем позицију више Горњег Адровца; ту сам се нашао са пуковником Николом Рајевским, који је са нашим официрима и народним командирима доводио у ред растројену рудничку бригаду. Пук. Рајевски за сво време трајања борбе стајао је на тој позицији, он је лично командовао тим крилом нашег фронта. "Око 4 часа по подне погодио га је непријатељски куршум у главу и Рајевски је пао мртав без да је могао једну реч изустити, То се десило у самој батерији. Ја одмах наредим мојим војницима да погинулог Рајевског однесу у позадиност на завијалиште.

Са превизијалишта, уз налазе доктора Хадана, тело је било предато Главном штабу, одакле је сутрадан, тј. 21. августа пренесено у манастир Свети Роман и тамо сахрањено, привремено. Али постоји легенда да је његово срце заувек остало у том првом гробу. Тај првобитни привремени гроб обележен је каменом пешчаром, али без имена и ма какве ознаке. Тако је било све до 2008. године. Тада је над првобитним гробом постављена спомен плоча са текстом на српском, руском и енглеском језику. Текст на плочи гласи:

"Николај Николајевич Рајевски - Гроф Вронски 21. август 1876.

Овде вечно почива срце добровољца Царске Русије Николаја Рајевског за слободу Српског Народа,

захвални потомци српских родољуба отаџбинског Српско - Турског рата из 1876. године 14.07.2008."

Хумка се одржава и данас као велика светиња. Око ње монахиње манастира Свети Роман непрестано расађују сезонско цвеће.

(Из књиге професора Зорана Стевановића, *Црква Свете Тројице у Горњем Адровцу - спомен црква руском пуковнику Николају Николајевичу Рајевском*)

Снимање два филма о пуковнику Рајевском у Горњем Адровцу

У просторијама Завичајног музеја у Алексинцу сниман је део играно-документарног филма „Вода“, поводом обележавања 140-годишњице од погибије пуковника Рајевског у Горњем Адровцу. Режију потписује Горан Ерчевић, а главне улоге су поверене и Војину Ћетковићу, Браниславу Трифуновићу и Дејану Тончићу.

Осим у Завичајном музеју, предвиђено је снимање и у Горњем Адровцу, у манастиру Свети Роман, као и на још неколико локација на територији наше општине. Захваљујући Зорану Стевановићу, професору историје наше школе, који се темељно бавио овом тематиком и зато с правом постао један од главних консултаната за филм, добили смо фотографије са снимања овог филма. И то није све.

Како сазнајемо, независно од филма „Вода“ у Горњем Адровцу снима се и руска верзија филма о Рајевском. Започето је снимање документарно-играног филма „Звезда и смрт грофа Вронског - Српски гамбит“, у којем ће младог Толстојевог јунака, односно пуковника Рајевског, глумити Милош Биковић. Овај филм представља први и велики руско-српски подухват.

Горан Шимпрага, директор *Руског експреса*, послао је професору Зорану Стевановићу неколико фотографија са снимања. Редакција „Основац“ му се захваљује што их је проследио нама.

Викторија Младеновић, V-2

Лепотом мењати свет Ми на ПИП фестивалу

Две наше ученице активно су учествовале у програму VI Фестивала првоизведених представа, 22-28. новембра, који се ове године одржао, под слоганом „Лепотом мењати свет“. То су Катарина Стојадиновић, VII-4 и Миља Маринковић, VII-5. Учествовале су као флаутисткиње у музичком делу програма, а Миља и као волонтер и наш репортер.

Жири фестивала је за најбољи драмски текст наградио Душана Ковачевића, за представу „Хипноза једне љубави“. Улоге тумаче Љубомир Бандовић, Аница Добра, Нина Јанковић, Драган Петровић Пеле и Урош Јаковљевић.

„Хипноза једне љубави“ је прича о породици и заљубљености, али се бави и великим проблемом са којим се Србија суочава, а то је одлазак младих генерација из земље тако да је питање да ли ће нас једног дана уопште бити.

О представи је Аница Добра изјавила: *Ми смо одговорни за оно како живимо данас, као што смо одговорни и за оно што живимо сутра. У овом комаду реч је о нечему што је потпуно ирационално, а и о могућности да то ирационално постане могуће. Све јесте трагикомично, а људи се смеју управо томе што препознају нашу стварност и зато са олакшањем гледају на проблеме. Ако не играмо јако посвећено, то се неће догодити и нема смеха. А то са одласцима?! Што каже Пеле: Свако има права да оде, штета је само што се нико не враћа. Проблем је у овима што остају, што се осећају остављенима, а не виде у томе неку нову шансу нити се нешто научи из тога. И, велико је питање, што каже Душко, да ли је ближе нешто што видимо или нешто што је километрима далеко. Нпр. да ли нам је ближи месец или Нови Зеланд. Свако може да нађе кутак где ће бити добар, срећан и задовољан.*

У улози редитеља своје драме „Виза“, представила нам се књижевница Вида Огњеновић. На затварању VI фестивала првоизведених представа, изјавила је: *Завршава се овај фестивал, ујутру почињу припреме за наредни, позоришна уметност је прегурала миленијуме, она је неуништива сила. Хвала вам што се овим фестивалом борите за право позориште. Издржите. Не дајте се навали просечности и празне буке. Са вама сам.*

Највећи број награда добила је представа Кокана Младеновића, „Рубиште“ (најбоља режија, најбоља представа и најбоља женска улога)

Рационалност понекад постаје препрека разумевању људи и ствари које су нам битне

Свима нама понекад треба мало самоће, времена у ком смо сами са својим мислима негде далеко од куће, негде где је све онакво какво ми замишљамо, негде на другој планети, планети једног малог дечака који нема пријатеље и који је стално сам. Али, то наше сањарење може да се отргне контроли, посебно кад је реч о маштању љубави. Тада се у нашем организму активирају хормони среће и просто не видимо и не разумемо људе, сем оних о којима срећни размишљамо. Уколико су наши ближњи довољно јаки да нас извуку из света маште, на време ћемо избећи патње које долазе када се пробудимо и схватимо да је све био само један од ретких лепих снова. Уколико нису, остаћемо заувек хипнотисани и разумећемо једино тог нашег измишљеног пријатеља.

Такав је случај био са Милом, која је заувек остала на планети на којој нико не стари и на којој нема воде, на планети попут оне на којој је живео њен омиљени јунак из очевих прича – Мали Принц.

Мила је била девојка из једног планинског села у ком је живела са старим и болесним родитељима, без иједног пријатеља њених година, сем глувонемог дечака који је свирао гајде и који ју је много волео као другарицу. И Мила је њега волела. Волела је да слуша његове песме, али само кад није била заузета разговором са својим драгим. Тада не би чула ни видела никог сем њега, свог вољеног Маја, са неке далеке планете. Како је време пролазило, а Милини родитељи ништа нису предузимали у вези са тим питањем, она је сваки дан била заљубљенија и жељнија да упозна свог принца. Полако је почела да се губи у својим сновима у којима не спава, већ прича ћутећи и није обраћала пажњу на своје забринуте родитеље. То је довело до тога да Мила одлази да се нађе са Мајем. Он ће излечити њене родитеље и гајдаша, и отићи са њом на своју планету. Обоје су срећни што су стекли и нешто више од пријатељства!

Ето, тако се завршила Милина, неке од нас тужна, а неке срећна љубавна прича. Свима којима је ово било тужно саветујем да се пазе своје маште, јер она понекад уме да буде опасна. Али, шта ако је ово будућност. Можемо ли имати штете, ако јој се због сумње не препустимо?

Катарина Стојадиновић, VII-4

Ко је заправо Мај из представе?

Глумац Иван Михаиловић: *Да ли је нешто научна фантастика је лично питање. Све што не можемо да разумемо често називамо научном фантастиком што, наравно, не значи да то не постоји. Тако да је Мај за ове људе ванземаљац, а он за себе не мисли да је ванземаљац, него просто да је Мај и сам је себи реалан.*

Миља Маринковић, VII-5

Живот је леп

Живот је непроцењив дар који треба са поштовањем и одговорношћу пригрлити и посматрати као игру у којој доживљавамо успоне и падове, али као игру на коју се мора гледати са ведрије стране.

Живот је непредвидив, никада не знамо шта ће донети сутра, али увек треба имати на уму - ЖИВОТ ЈЕ ЈЕДАН. У њему треба уживати, он је попут чаролије. Сваки нама драг и важан догађај остаје забележен у нашим срцима. Када доживимо разочарење, тугу, осврнемо се и видимо све лепоте које нас окружују, људе које волимо, и све оно што нас обично чини срећним, тада опет схватимо – ЖИВОТ ЈЕ ЛЕП.

Није мало дана када падамо и гулимо колена, али након сваког пада устајемо и настављамо даље. Боли после сваке клечке или немилог догађаја, али постајемо јачи и самоуверенији. Не смемо заборавити да после кише увек долази сунце, после наших исплаканих суза – лепши и срећнији дани.

Живот је леп ако се сваког јутра пробудимо са осмехом на лицу. Ако поред себе имамо особе које волимо и које ће нам увек пружити подршку и дати нам снаге да наставимо даље, јер свака њихова реч злата је вредна. Живот је леп јер нема граница, јер је пун снова и жеља, леп је - зато што је мој!

Ипак, добар живот је живот пун среће и љубави, али не заборавите - живот је уметничко дело које сами креирамо. Зато, осврните се око себе и ухватите све његове чари и тренутке вредне труда и памћења и пружите лепоту и љубав најдражима, јер живот нам даје само онолико колико ми другима дајемо.

Анђела Мирковић, VI-4

Андрић - сунце овог дана

На 125 – годишњицу рођења Ива Андрића, били смо на промоцији једне занимљиве и тренутно веома читане књиге. Реч је о књизи писца Владимира Пиштала, „Сунце овог дана – Писмо Андрићу”. Писац Владимир Пиштало, ученицима познатији по књизи „Тесла, портрет међу маскама”, за коју је 2008. добио Нинову награду, поводом представљања своје најновије књиге „Сунце овог дана”, у Галерији Центра за културу Алексинац, 15. 12. 2017, изјавио је: *Читао сам „Знакове поред пута” кад год ми је било тешко.*

И нисам једини. Многи су чинили исто. Габријел Гарсија Маркес је рекао да пише да би га људи више волели. Ја сам написао ову књигу да би људи више волели Андрића, да би открили једног духовитијег, другачијег Андрића, који је волео игру, све оно што је било изван званичне фасаде његове личности, а што је по мом мишљењу била његова суштина. Јер он је своју чежњу сматрао својом суштином. Андрић је мислио да човек јесте своја чежња. Није оно што представља његову званичну биографију, већ оно што је најскровитије у

њему и што га дефинише. Читајући одломке из књиге, истакао је да су многе заблуде о Андрићу настале из разлога што су се генерацијама уназад сервирали готови рецепти за разумевање књижевних дела и да се инсистирало на њиховом усвајању. Књига ће се ускоро наћи и на полици наше школске библиотеке, а ми је овом приликом препоручујемо за читање.

Зашто читати Андрића

Веома често, неку своју мисао нађем баш у његовом тексту.

Његови текстови су метафорични и са много лепих описа

(Мина Ђорђевић, VI-3)

Његови текстови дају јасну слику догађаја, нпр. кад пише о магли ми је осећамо, кад пише о киши, капљице хватамо на длановима.

(Миља Недељковић, VI-3)

Његове приче имају снаге да мењају личност читалаца. Његови текстови оплеменењују људе.

(Вељко Ђорђевић, VI-3)

Андрића треба читати јер охрабрује и јер је свака његова реч мало уметничко дело.

(Јована Миљковић, VI-2)

Зато што описује тако да се има утисак да се то одвија испред наших очију. Зато што указује на проблеме и даје решење. Он види доброту у људима и уметности и цени је.

(Нина Милутиновић, VI-2)

Зато што из његових дела можемо много научити о животу и животним искушењима

(Андреа Бакић, VI-2)

Зато што у већини његових дела можемо пронаћи себе и заједно са њим решити све проблеме; Зато што је речит и мајсторит;

(Миљана Миленковић VI-1)

Јер је велики човек и уметник; јер сликовито и доживљено пише своја дела; јер су његова дела изванредна и поучна;

(Петра Живановић, VI-1)

Драги Андрићу, ти си сунце овог дана

Постоје људи и речи који оставе траг заувек у нама. У тој граји одрастања издвоје се, и ми их чујемо као неко звоно које показује пут.

Никада нећу заборавити речи мог учитеља када нам је причао шта је знање. Рукама би скоро затварао очи, а онда полако правио размак отварајући их. Говорио би да са сваком новом прочитаном књигом, наученом песмицом, урађеним задатком тај размак бива већи, а наш поглед јаснији и да никада неће престати да се отвара док смо живи.

Морам признати да тада то баш и нисам најбоље разумела, али сам упамтила. То ми је давало снаге док сам учила све оне досадне лекције из природе и друштва, задатке из математике и формуле из физике; док сам читала лектире које су увек биле досадније од неке друге књиге. И за све то време никако да угледам ту светлост о којој је учитељ причао. А онда сам се једног дана упознала са Аском.

Необична овчица која плеше за живот и још необичнији вук који ужива у плесу. Цела прича ме је опчинила. Нисам морала да објасним зашто. Наставница нам је на часу помогла да дођемо до смисла приче, и почело је да ми бива јасно. Учинило ми се да сам тада први пут видела ону жељену светлост о којој је мој учитељ причао. Коначно сам се уверила у моћ уметничког дела. Увидела сам снагу знања које просветљава наш ум и осветљава наше видике. Схватила сам важност борбе и непредавања.

Сада схватам како се тај размак пред очима шири и како је сунце сваког дана ближе и знам да је Андрић сунце нашег дана кад год ушетамо у његове пределе причања.

Мира Тутић, VI-4

Са Андрићевим мостовима и стваралаштвом до светлости и лепоте

Мостови су чврсте грађевинске конструкције, често великих димензија, које премашавају јаз између две речне обале. Међутим, кад год се мостови помену, у мени се јави асоцијација на спајање, на љубав и пријатељства, на Иву Андрића.

Иво Андрић је наш једини писац који је за свој стваралачки рад добио Нобелову награду, али и једини писац у историји који је ту награду добио због описа једног моста. Не било каквог моста и не било каквог описа, наравно. Његов роман настао је из легенди и предања о стварним људима, који су иако различитих животних прича сви били спојени једном нити - мостом. Тако су они своје судбине уграђивали у мост, па и сами постали део његове велелепне конструкције и тако сви заједно испреплетани одолевају и добрим и лошим временима.

Лепотом својих речи, Андрић нам је оставио поруку да иако наш животни век јесте кратак, сва дела која учинимо, била она материјална или не, остају да сведоче о нама као људима. У његовом роману нема главног лика, већ је свима дата подједнака шанса, баш као и у животу, да се изборе за своје место. Путем слика, Иво Андрић описао је сву лепоту ћуприје на Дрини, све његове борбе са злим људима у злим временима, али и сву његову снагу, светлост и лепоту у уметничком смислу. А људи су ти који сивилу материјала од кога је мост изграђен, дају ведрину.

У данашње време, пуно је мостова који се руше, мостова који раздвајају и постају препреке. Наш циљ треба да буде да их обновимо, да дамо све од себе да их сачувамо. Наш је живот краткотрајан, али увек треба тежити да иза себе остављамо нешто што ће трајати вечно, па било да је то мост или прича о њему, баш као у делу Иве Андрића.

Дара Ристић, VI-6

Како спојити људе? Како да се људи више воле и друже? Одговоре на ова и многа друга питања нашао је наш нобеловац Иво Андрић. Мостови - они су решење.

Тако је настало и једно од најпознатијих дела овог писца - Мостови. Желео је да сваки представља нешто што обасјава, баш као светлост. Да доноси радост и измамљује осмехе на лицима људи. Тежио је ка томе да људи буду слободни и да нема ратова. Да свет буде мирно и пријатно место и да се људи спајају. Баш зато су за њега мостови „важнији од кућа,... светији од храмова“, зато су за њега мостови она препрека на коју је човек наишао и није одустао, већ је желео да уради нешто боље за себе и људе из свог окружења.

Иво Андрић и дан-данас представља светлост и лепоту. Његова дела су невероватна, баш по томе што зна шта је то што дотиче срце сваког читаоца и шта је то што душу обичног човека оплеменењује. На невероватан начин, он подстиче људе на позитивније и ведрије размишљање.

И зато, и сто двадесет пет година од Андрићевог рођења, његова дела се читају и обасјавају срца читалаца светлошћу и ведрином.

Стефанија Стоилков, VI-2

Драги Андрићу, ти си сунце овог дана

Сигурно нећу ништа ново рећи о човеку који је читав свој живот посветио лепој писаној речи.

Покушаћу да бар мало осветлим богато књижевно стваралаштво великог Иве Андрића.

Ми у нашој прелепој домовини можемо бити срећни јер смо имали Андрића – творца лепог, непоновљивог и дубоког казивања лепих мисли. У безброј исказаних лепих мисли, у безброј написних речи, можемо наћи мноштво идеја за наше књижевно стваралаштво. Зато драги Андрићу, од срца ти хвала што си нам својим речима и мислима указао на пут којим треба ићи. Ти си, велики књижевниче, својим делима осветлио пут којим се треба кретати да не бисмо залутали у лавиринту књижевног стваралаштва. Ти си нам показао како треба излагати своје мисли да би их свако разумео.

Ти си тај стваралац који своје идеје и начин приповедања није љубоморно чувао, него је не штедећи их, делио сваком, како би наша казивања била лепша и јаснија, како би наш свет био бољи. Јер, само један Андрић, може бити наш несебични учитељ у богатом и разноликом књижевном стваралаштву. Чула сам од старијих који су се током свог школовања бавили твојом књижевношћу, да је она имала више различитих врста казивања која су се разликовала у начину излагања, у материји која се обрађивала и у односу према другим писцима твога и ранијих времена, али једна нит се стално провлачила кроз твоје казивање, а то је доследност у квалитету изложених мисли. Тај квалитет је достигао неслућене висине, и захваљујући баш таквом начину излагања, људи су одлучили да ти доделе Нобелову награду. И зато смо ми поносни и увек истичемо: ми имамо једног Андрића који је показао да и мали народи могу имати велике ствараоце.

Зато са поносом истичемо да си нам својом књижевношћу осветлио наше путеве којим ћемо се кретати ако желимо да личимо на нашег великог и непоновљивог Иву Андрића.

Ти ниси само сунце овог дана, ти си сунце нашег живота и целокупног нашег стваралаштва у области књижевности и било којој другој делатности. Ти си нас учио да будемо доследни у ономе што желимо, да будемо истрајни и упорни у сваком погледу.

Ја сам срећна што се могу похвалити да наша мала земља има великог и дивног књижевника који је познат широм света и на свим меридијанима. И зато, трудимо се да следимо Андрића који ће нас увек водити и учити како треба поступати, како треба радити и како треба живети.

Петровић Антонија, VI-2

Спасоносно дејство књижевности

Читајући добре писце, дешавају се пред нама чуда. Често на почетку неке реченице, кад видимо како се помаља једна мисао, ми застанемо задивљени и уплашени. И са неверицом се питамо: "Је ли могућно? Хоће ли се то што наслућујем заиста десити? Је ли ово заиста она иста мисао коју смо и ми, не једном, наслутили при додиру наше свести са светом око нас, скривани део наше унутарње стварности? Зар има још неко да је ово овако видео и осетио?" А кад, прочитавши до краја, видимо да је заиста тако, ми остајемо над том реченицом замишљени, захвални и срећни, јер нам је пао у део највећи дар који читање може да нам пружи: осетили смо да нисмо сами никад, ни у најтежим ни у најлепшим тренуцима, ни у својим најгорчим недоумицама, ни у најсмелијим закључцима, него да смо повезани са другим људима многоструким и тајним везама које и не слутимо, а које нам "наш" писац открива. То је спасоносно.

Иво Андрић, Знакови поред пута

Чудо у овчјем свету

Видео сам је како пасе на зеленој ливади. Полако је почела да залази у шуму. Знао сам да ће је сочна шумска трава увлачити све дубље. И да ће глупа овца због своје алавости кренути на тај пут без повратка. Стрпљиво сам чекао знајући да долази на мој терен и да ће ми бити лако да је тако издвојену из групе савладам. Смејао сам се њеној наивности. Сад знам зашто кажу *овцо глупа*. Са уживањем сам чекао када ће схватити да се изгубила.

Догодило се баш као што сам очекивао. Почео сам да јој се приближавам не би ли видео тај страх у њеним очима који ми посебно отвара апетит. Гледали смо се тако неколико секунди. Уживао сам у њеној престрављености. Ничег нема лепшег од страха у очима жртве. Јако моћан осећај. Одједном, десило се нешто. Почела је да се помера.

-Ево сад ће почети да бежи - помислих

-Па где си ти пошла? Да ли стварно мислиш да можеш да ми побегнеш?

Али ти покрети нису личили на бег преплашене овчице. Низали су се покрети, кораци, а она је и даље била ту.

-Где, шта она ово ради?

Сада сам ја био збуњен. Да ли њено неочекивано понашање, или то што ради, укопало ме је да нисам могао да се померим. Њени покрети су били као магија. Никада нисам видео ништа лепше. Изгледало је као да лебди. Шта се десило па је глупа овца постала очаравајућа. Желео сам да никада не престане, Као да је време стало. Кроз главу су ми се ређале слике свих лепих тренутака из мог детињства. Сетио сам се својих родитеља којих давно нема. А онда су преда мном изашле све жртве које сам крвнички убио. Нешто је почело да ме стеже у грудима и у глави. Мешале су се у мени и туга, и мука, и срећа. Желео сам да никада не престане.

- Бум-чуо се пуцањ. -Ко се усудио да прекине овај величанствени тренутак?

Црно. Црно. У мраку обично боље видим. Не знам шта се сада дешава. Не осећам задње ноге, а ни предње ме не слушају.

-Трас! Трас! Трас!

Мрак. Само у даљини једна бела тачка трепери. Због овога је вредело живети.

Мира Тутић, VI-4

Аска ми се ових дана врло чудно понаша...Размишља својеглаво и уопште не слуша моје савете! Шта ли да радим с овим дететом? Да ли да је казним? Ма, ипак нећу...А у шта ли ће тек прерасти ово моје чедо? Уписах је на балет са жељом да се мало смири, да на балету избаци сву ту енергију...али је она изгледа има на претек! Али добро, биће то у реду, што да јој браним кад воли? Него, плашим се комшијских оговарања. А и што баш свака овца мора бити домаћица? Па добро, не разуме баш свако уметност. Видеће они, кад моја Аска постане балерина, ма цео комшилук ће ми завидети! Ах, уморна сам. Боље да легнем, сутра ме очекује нови дан...

- Оах, после дужег времена, коначно сам се лепо наспавала - кажем устајући из кревета. Идем да видим да ли Аска још спава. Дођем до њене собе, отворим врата и останем затечена. Аске нема. Рекла ми је да ће се вратити убрзо, а ја сам заспала! Полако почиње све да се убрзава. Ноге ми дрхте и тело почиње да ми се кочи. Пролазе ми разне мисли кроз главу. Покушам да вриснем, али никакав глас не излази из мене. После неколико минута, некако се приберем да изађем напоље. Починем да опкољавам питањима кога год стигнем - нико је није видео. Пријавим чобанима догађај и они оду у потрагу. Уплашена, мислим и молим се да није у питању најгоре могуће искуство - сусрет с вуком.

Скоро је прошло пола дана, а ја нисам ручала ништа. Да, гладна сам, али моја уста не желе ништа да окусе. Ова ствар ме је потпуно збунила. Више не знам где се налазим. Не прође ни минут да не помислим на Аску. Да не помислим где је и да ли је жива. А уз сваку ту помисао и суза која све ово боји неподношљивом тугом...Легнем на кревет и размишљам шта следеће урадити. Али, почиње да ме боли глава. Не могу да размишљам. Просто знам да је тамо негде и да је у опасности. Али, не могу никако да се љутим на њу, ништа јој нисам причала о тој проклетој шуми. Сувише је млада да би сама схватила и реално сагледала свет. Остала ми је само нада, нада упућена једном малом бићу с којим мој живот једино има смисао...Кренем руком да се покријем ћебетом, али ме у том спором покрету прекине тресак улазних врата.

-Дођи, ловци су је нашли! - викне ми комшиница. Тргнем се из кревета и почнем да трчим брже но што сам икад. Изађем из куће и коначно је видим, моју малу девојчицу! Стегнем је толико јако као да ће ми је неко отети. Од среће почнемо да плачемо и она и ја, али и од страха са којим смо се бориле до овог тренутка.

Епилог

После двадесетак година, Аска је израсла у праву балерину. Има породицу, а ја мале унучиће. Ја сам прилично остарила, није ми остало још много како ми је рекао доктор. Нисам јој ништа причала, а и не треба да зна. Она има своје бриге и не желим да је видим како пати због мене. Они су моји - моја душа, моје месо, мој понос - било да сам ја на овом, или пак на оном свету.

Лазар Стаменковић, VI-3

Чудо у овчјем свету

Свако од нас је посебан на свој начин. Ја сам врло несташна, немирна, знатижељна, својеглава овчица. Увек ме је све занимало, волела сам све да видим и чујем, али та моја радозналост ме је умало коштала живота. Нашла сам се лице у лице са великим, страшним, крволочним вуком. Једино што ми је било на памети је да сачувам свој живот. Смрт преда мном била је невидљива, али извесна, невероватна и страшна. Тада је почела моја „игра за живот“.

Нисам ни сањала да ће моја највећа страст и љубав према балету задивити и омекшати срце крволочног вука и одвући га бар на кратко од помисли да му могу постати плен. Како је време пролазило моје тело се није умарало и моја игра је сама из себе стварала нове снаге за нову игру. Крв ми се ледила, била сам уплашена, али сам имала само једно на уму. Желела сам да живим и да уживам у лепотама природе. Хтела сам да трчкарам и плешем као што сам то и до сада радила. Сама помисао на страшног вука ме је с једне стране плашила, а с друге стране храбрила да морам да успем у својој намери. И успела сам. Почео је да ужива гледајући моју игру, иако је могао да ме зграби у једном трену.

Спас је стигао са чобанима који су пошли да ме траже. Да није било њих, можда би моја „игра за живот“ била другачија. Овако сам ја, овчица Аска, преварила и надиграла страшног вука и живела дуго уживајући у својој игри и стварању.

Кристина Стојадиновић, VI-4

Два супротстављена света у ликовима Лазара и Бајазита

Лазар и Бајазит, два лика различите националности, различите вере, два лика која говоре различитим језицима, имају потпуно другачије погледе на свет.

Њих двојица нису били исту битку, али сваки од њих је победио у својој бици, у свом свету. Бајазит је човек коме треба власт, богатство, земља, материјално добро. Лазар је нешто сасвим друго. Он се није борио за неко парче земље, није се борио за себе, ни за свој живот, већ за напаћени српски народ, за отаџбину. Бајазит је мислио да Лазар није знао шта ће га тог дана задесити. Али погрешно је, Лазар је знао да ће погинути. Он није непромишљено срљао у смрт, већ је свесно умирући куповао карту за вишњи живот. Бајазиту та карта не вреди, није му потребна јер он више цени овоземаљски живот. Жели да ужива у свом богатству и моћи.

Контраст између ових ликова огледа се и у положају њихових тела, Бајазит стоји са круном на глави, а Лазар држи главу на пању. Чија је то победа? Можда је победа Обилићева. Милошева мртва глава лепша је од Бајазитове, мртав Обилић живљи је од живог Вука Бранковића. За Лазара је глава Обилића – глава победника. Он се не плаши свог целата, јер себе и гомилу погинулих Срба у том покољу, види као победнике. Бајазит се радује својој победи јер гледа те српске лешеве, а не види у њима часне борце. Он је победник јер је сада на престолу, не брине што је убио брата због тога.

Слуга Милутин примиће свету главу свог кнеза у руке, за њега главе Милоша и Лазара неће бити положене у гроб, већ у темељ српске будућности, то су главе победника. Чини се да ни султан није сигуран у своју победу, јер су га погодиле те речи.

Лазар и Бајазит борили су се истог дана, на истом месту, и победила су обојица, али у различитим биткама.

Лујо и Јаблан против царске власти

Спремао се Јаблан са својим пријатељем Лујом, који му је био као брат, да изазове царског бика на мегдан. Царске власти су прихватиле изазов јер су желели да докажу да је њихов бик јачи од сеоског.

Ноћ пред мегдан Лујо размишља и плаши се, са стрепњом очекује мегдан. Желео би јако да његов Јаблан победи и да докаже да је он најјачи бик, да је народ јачи од царске власти. Али, са друге стране, он не жели да изгуби свог пријатеља, он му је све што има, уз њега се осећа безбедно.

Свануло је, сунце се буди, обасјава долину. Лујо и Јаблан крећу на мегдан. Лујо се премишља, није сигуран да ли жели да се Јаблан бори, да угрози његов живот. Када су стигли на место борбе, неки сељаци га бодре, неки га плаше. Он покушава да се не обазире на то, али се плаши. Ипак, узда се у свог пријатеља Јаблана, у његово искуство.

Кренула је борба - сеоски бик против царског, аустроугарског. Лујо гледа, све му се мути у глави, магли пред очима, не види борбу од напетости и страха. Јаблан је успео, победио је. Стоји поносно и риче, а Лујо пева, скаче, не зна шта ће од среће. Победио је Јаблан, победио је народ, победило је пријатељство.

Лука Нур, VI-5

100 ГОДИНА ПЛАВЕ ГРОБНИЦЕ

„ТУ НА ДНУ ГДЕ ШКОЉКЕ САН УМОРАН ХВАТА
И НА МРТВЕ АЛГЕ ТРЕСЕТНИЦА ПАДА
ЛЕЖИ ГРОБЉЕ ХРАБРИХ ЛЕЖИ БРАТ ДО БРАТА
ПРОМЕТЕЈИ НАДЕ АПОСТОЛИ ЈАДА“

М. БОЛИЋ

Загледана у дубине Јонског мора осећам душе својих предака

Кажу да тугу и бол из прошлости треба заборавити и оставити места у срцу за лепе успомене и будуће дане који долазе, али није баш увек тако. Постоје догађаји које, иако нису оставили лепу успомену у нама, никада не заборављамо. Напротив, они су од велике важности за успех у будућности као путоказ новим генерацијама. Они су вечни, посебни. Њихова важност је трајна, неизбледива. Њу не могу потиснути ни највећи морски таласи, јер та важност у нама живи и буди мистериозна сећања. Једна од великих важности Првог светског рата било је страдање храбрих Срба у Грчкој.

Тужна и болна успомена овог потресног чина је „Плава гробница“, тиха, мрачна, хладна и очајна. Сама помисао да негде на дну Јонског мора у коме многи од нас безбрижно пливају, прекривени шкољкама и алгата, леже лешеве српских мученика који су покушавали да се спасу, буди у мени разне слике њихових патњи и жеље за животом, опоравком и победом своје отаџбине.

Загледана тако у морске дубине, размишљам. У мени се преплиће безброј осећања. Тужна сам због начина на који су наши преци сахрањени. Немају ни гроб, ни крст, ни споменик са именом као обележје храбрости. Ми, њихови потомци, немамо могућност да им запалимо свећу и ставимо цвеће и тако покажемо неку повезаност и присуство њихових душа међу нама. Све ово је због немилосрдних нападача Србије на чију ме помисао обузме на вероватна мржња. Они су главни „кривци“ страдања наших далеких предака и њиховог сахрањивања.

С друге стране, замишљена, са умом у дубини великог плаветнила, поносим се, јер сам потомак своје храбре отаџбине која ће се заувек памтити. Осећам њихове душе у себи, мучне и затрпане морским песком, и срећна сам што, захваљујући њима, имам путоказ ка правим вредностима у животу. Оне ће служити, не само мени, већ и другим генерацијама које поштују и са поносом се сећају својих предака, да буду упорни и преброде храбро све невоље, па била то и смрт, али само зарад боље будућности својих ближњих.

И док ја тако размишљам, негде дубоко леже мртви, ни свесни свог значаја, моји преци, храбри Срби. Ту ми не можемо ништа променити. Плакање над морем није начин одавања почасти страдалим жртвама. Можемо се једино поносити и бити захвални нашој отаџбини због онога што је учинила за нас и нашу будућност.

Катарина Стојадиновић, VII-4

"Наша љубав ће остати само брдо писама
и калеидоскоп фотографија."

"Читао сам јуче г. Б. Лазаревићу неколико страна
мог последњег дела. То је једна филозофска
поема и романтична. Поема горка, писана крвљу
мојом. Он је био одушевљен. Говори целом свету
да је то најбоље што има у нашој књижевности.
Али веруј ми, мене више ништа не радује."

"Чини ми се да никад више нећу видети
своју земљу, ни тебе. Остаћу овде, далеко
од свега, покопан испод чемпреса,
заборављен од свих. Молим те не пиши
ником о овоме. Грлим те, грлим драга,
мада ми смрт куца на вратима."

Са вереницом Радмилом Тодоровић

Инспириран догађајима 1912,
Милутин Бојић је певао и о свом народу, показавши
и у тој врсти поезије свој моћан темперамент и
оригинално схватање. Он је био од оних ређих
песника српских који није певао о "полумесецу" и "крвницима",
него се издигао на потребну висину изнад садашње
и говорио у име целог
једног народа
Милан Кашанин
"Савременик", Загреб, 1918. год., XIII, бр. 1

Загледана у дубине Јонског мора осећам душе својих предака

Море је посве мирно. Нема таласа који би разорили свечаност тишине. На лицу осећам само благи поветарац. Море и небо се спајају тамо негде, даље од хоризонта.

На први поглед све је тако мирно. На овом месту сама тишина је болна. У мору се одједном назиру локве крви, а тај нежни поветарац носи јецаје и плач. Нема ничега на овом свету што би ово место начинило лепим. У глави тражим изговоре. Нема их...

Сунце почиње да залази. Светиљке су већ почеле да се пале по јонском небу. Море више није мирно. Полако почиње да се узбуркава. Осећа се немир у ваздуху. Месечина пада на немирну водену површину. Гледам без трептаја. Полако и нечујно, почињу да се на површини воде појављују силуете. Мушке силуете. Обучени су у војна одела, али су без пушака. Код себе немају оружје. Нису рањени, и не изгледају тужно. Напротив. Чини се као да причају међу собом, и смеју се. Сада не постоји ствар на свету која би ову слику начинила тужном...

Веселили су се јако дуго. Сунце је почело да се појављује и баца своје зраке. Сви су нестали. Нисам се чудила. Испрва сам помислила да су они ту ноћу, сакривени од погледа. Међутим, можда су они ту увек, само се виде под посебним светлом. Можеш их видети кад пожелиш.

Исидора Рогановић, VII-4

Софија над светом водом

Ове године летовала сам са породицом на острву Крф у Грчкој. Када смо коначно стигли до мора, поглед је био као награда за дуг и досадан пут. Море се пресијавало, а град Крф је од врелине сунца био као замагљен. Осим уживања на прелепим плажама овог острва, сви туристи из Србије обавезно посете нека важна места везана за нашу прошлост.

У граду Крфу посетили смо Српску кућу, музеј посвећен војницима из Првог светског рата. Ту сам видела њихове медаље, униформе и оружје, али и инструменте на којима су свирали, писма и разгледнице. Они су се на Крфу опорављали од болести и премора јер су дошли из Србије да би побегли од непријатеља. Тада сам размишљала о томе како ми уживамо у свему, а они некад ни воду ни храну нису имали, а издржали су све због нас. Један љубазни дека, који је домаћин Српске куће, упутио нас је како да сутра ујутру одемо до острва Видо.

На том острву налазиле су се болнице за српске војнике. У то време острво је било пусто, без дрвећа, а време хладно, кишовито. Војници су били у шаторима, болесни. Много војника је тада умрло. Неке су сахранили у стенама на острву, али пошто није било довољно места, многе су бацили у море. Место где су их бацали зове се „Плава гробница“. Било ми је мучно и тужно да слушам о томе, па смо се брат и ја бунили зашто су нас родитељи ту довели. Онда је тата у књигу утисака уписао да смо захвални српским војницима и да се нада да ће деца, кад порасту, знати да цене оно што су ти војници учинили за њих.

Неколико дана касније посетили смо Музеј шкољки у месту Беницес. Тамо се могу видети разне морске животиње, од најмањих пужева, до великих, зубатих ајкула. Има много предивних шкољки, разних облика и боја, али и грозних риба јежева, шкорпија, змија. Ту сам видела и највеће шкољке на свету.

У повратку са мора, провели смо два дана у обиласку Метеора. То су манастири саграђени на високим, стрмим планинама. Призор је био чудесан, али то је већ тема за следећи број часописа.

Софија Станковић, IV-4

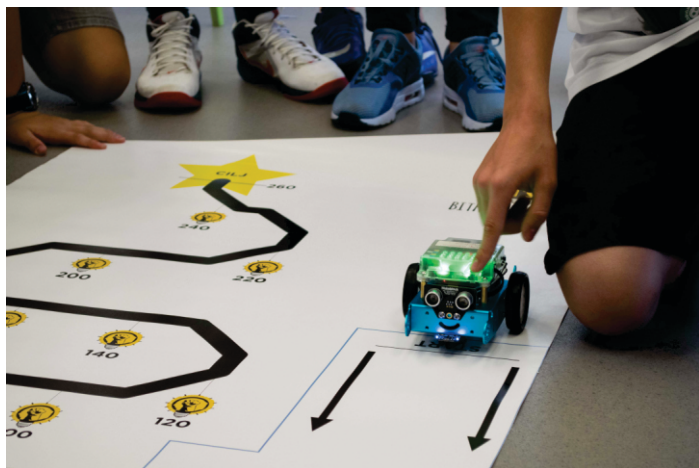

КОДиграње - битка за знање

Увођење програмирања, као једног од најперспективнијих и најтраженијих занимања у основне школе у Србији

У циљу стварања модерног образовног система за децу, који је у функцији креативног развоја наше деце, покренута је акција КОДиграње која ће омогућити да наша деца науче основе програмирања/кодирања кроз игру, јер то извесно јесте пут у боље „сутра“.

То је акција у оквиру БИТКЕ ЗА ЗНАЊЕ која има за циљ да све основне школе у Србији добију довољан број наставних алата – мБот робота, уз помоћ којих ће деца моћи да уче да програмирају. Циљ КОДиграња је да се основцима омогући адекватна едукација из области програмирања, роботике и аутоматике. Разумевање базичног програмирања, осим што је део описмењавања за 21. век, учи децу логичком размишљању, подстиче њихову креативност и што је најважније – изграђује њихово самопоуздање! Платформа на којој се заснива КОДиграње је едукативни робот мБот (Bluetooth верзија) који нуди врло једноставан улазак у свет роботике, али омогућава и напредније коришћење. У акцију је од почетка године укључено 344 школе из целе Србије, међу којима је и наша, које су за своју установу добиле донацију од по 5 мБот робота и чији су наставници претходно прошли обуку за коришћење ових робота у настави. План је да у наредним годинама све школе у Србији постану део КОДиграња.

Такмичарска лига КОДиграње је део акције КОДиграње која је прва у низу пројеката који је спроведена у оквиру програма Битка за знање.

Учесници такмичења су основци од V до VIII разреда, а само такмичење се одиграло у другом полугодишту школске 2016/2017. године према следећој динамици: физичко коло лиге, онлајн коло лиге и финале такмичења.

Прве дисциплине програмирања робота у којима су основци одмерили снаге било је: праћење црте, проналажење изгубљеног пријатеља и избегавање препрека.

Битка за знање је наставак акција Битка за бебе и Битка за породицишта иза којих стоји Фонд Б92. Акција КОДиграње која се спроводи у оквиру програма Битка за знање за циљ има увођење програмирања, као једног од најперспективнијих и најтраженијих занимања у основне школе у Србији.

24.07.2017. године, у Научно-технолошком парку Београд одржано је прво финале такмичарске лиге КОДиграње која се спроводи у оквиру акције Битка за знање. Међу финалистима нашли су се и наши ученици: Милан Дамјанић, VIII-3, Михајло Аћимовић, VI-3, Огњен Петровић, VII-2 и Угљеша Николић, VII-5, са наставником Слободаном Дамјановићем. Свим финалистима уручене су вредне награде уз помоћ којих ће ученици развијати компетенције у области интернета интелигентних уређаја.

Огњен Петровић, VIII-2

Дигитално насиље – превенција и реаговање

Вршњачко насиље, насиље над учеником или наставником честа су тема медија и шире јавности, а проблем свих у ланцу образовања. Многи те исте медије и оптужују за врсту популаризације насилног понашања кроз ријалити програме и сл. Једино страшније од насиља било које врсте је прикривање разних облика његове манифестације, из страха, или још горе, из чисте небриге за оно што „нису наша посла“. Школе су једне од оних које нити могу нити смеју одустати од ове борбе.

Невероватно је колико лажни пријатељи са друштвених мрежа могу истинске боли да нанесу, највише малолетним особама. Улога наставника и родитеља је управо то да буду нека врста филтера за материјале које ће деца примати са интернета. Не тако што ће им забрањивати њихово прегледавање, него тако што ће их описменити да се интернетом служе безбедно и корисно. Пре тога и сами морају да овладају медијском писменошћу.

Тим поводом, 15. маја 2017. у Центру за културу Алексинац, Владана Стошић, председница Ђачког парламента, у пратњи наставница српског језика Милице Вилчек и Сандре Ђорђевић, присуствовала је предавању др Марије Ранђеловић, „Дигитално насиље – превенција и реаговање“.

По њеним речима превенција је предуслов свега. Да бисмо нешто спречили морамо да знамо пуно о томе.

„Превенција се огледа у потенцијалима локалних самоуправа у смислу да свака, па и најмања локална заједница има своје потенцијале који омогућавају да млади користе своје слободно време на садржајан и користан начин. Ту се пре свега мисли на установе културе, спортске клубове, установе социјалне заштите, центре за професионалну оријентацију. Сви јавни ресурси морају да буду доступни младима“

Континуиран развој информационо-комуникационих технологија, као и све већа доступност интернета младима, омогућили су нове видове учења, забаве, комуницирања, али и нове врсте ризика и насиља. Стога су последњих година, поготову на међународном плану, покренуте бројне иницијативе којима се регулишу права деце и младих у дигиталном свету.

У многим земљама света дигитална писменост укључена је у наставни програм свих предмета, на свим нивоима образовања.

Присутни су могли да погледају занимљиве материјале, презентације, клипове из Сајбер буквара.

Владана је на састанку Ђачког парламента у складу са неговањем културе вршњачког учења презентovala део материјала са овог предавања које нам је љубазно уступила др Марија Ранђеловић. Исто то учинили су и неки наставници на часовима одељењске заједнице.

Дигитална писменост или дигитална компетенција представља једну од кључних вештина неопходних за „преживљавање“ у 21. веку.

Стога су у већини европских земаља међупредметне (трансверзалне) компетенције, међу којима је и дигитална, интегрисане у наставни план и програм основних и средњих школа и представљају обавезан образовни исход. Дигитална компетенција омогућава стицање других кључних компетенција (језичке, математичке), овладавање вештинама учења, развијање културне освешћености и изражавање.

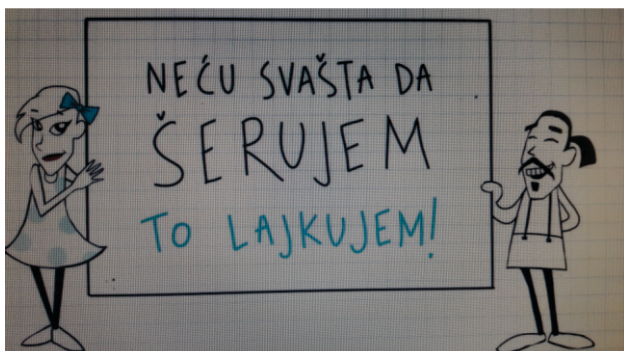
Другарство

Синоћ је опет лоша
вест била
у једној школи
деца су се сукобила.

Другарство је лепо
нек' једном сви знају!
Као што народ каже:
Друг другу помаже.

Зашто то чине,
мене то брине.
Друг треба
друга поштовати,
и никад не треба
са другом ратовати.

Мила Ранђеловић, П-1

Ђачки парламент

Кад језика нема, ни чо'ека нема

Међународни дан матерњег језика

Међународни дан матерњег језика, 21. фебруар, ученици 8. разреда обележили су на следећи начин. Након што су се подсетили историје и развоја српског језика, прочитали су одломак из Завештања великог жупана српског Стефана Немање свом сину Светом Сави и песму Матије Бећковића „Хлеба и језика“.

На матерњем језику најлакше мислимо, тугујемо и шалимо се. Ево примера вербалне комике који су након обраде *Сумњивог лица* одабрали ученици:

АНЂА (крсти се): Ју, ју, ју, кћери, црна кћери шта сам доживела? Обећаваш човеку да му идеш у кафану. Господе боже каква је ово данашња младеж!

МАРИЦА: Онаква каква је увек била младеж...

АНЂА: Ју, помери се дете... никад то није било, никад! Изметнуо се свет, преврнуло се све тумбе и променило се...

МАРИЦА: Променило се само место и ништа више.

АНЂА: Какво место?

МАРИЦА: Па тако. Сад девојке заказују састанке у кафани, а у твоје време су на тавану.

АНЂА: То није истина. А и да је истина, опет је то друго.

МАРИЦА: Не знам по чему?

АНЂА: Па по томе што је срамота да девојка изађе из куће, а таван је у кући.

Као што су некада турцизми преплавили српски језик, данас је то случај са енглеским речима. Савремени начин живота, мобилна телефонија, компјутери (рачунари), интернет, рекламе и сл., учинили су да енглеске речи заузму место српским речима и тамо где то, заиста, није неопходно, тј, где имамо одговарајуће речи на матерњем језику. Образовање, не едукација; оцењивање, а не евалуација; рачунар, а не компјутер; преузимање, а не даунлоудовати; сачувати, а не сејвовати; позорница, а не стејџ.... Утицај енглеског језика јавља се и у самим реченичним конструкцијама које све чешће чујемо, а о којима се говорило на часу. (Нпр. Моје име је Јована и долазим из Параћина, уместо Зовем се Јована и из Параћина сам).

Читањем духовитих, али и поучних примера из књиге Мирјане Блажић, „Српски на српском“, истакла се општа немарност друштва за чистоту српског језика у данашње време.

Стандардни говор заправо је само једна од изабраних форми дијалекта која подлеже одређеним језичким правилима. Уживали смо слушајући наше омиљене песнике Виолету Јовић и Власту Ценића који годинама мисле, дишу и пишу на дијалекту који је такође непроцењиво богатство наше културне баштине. Дијалекат је важно чувати и неговати јер понекад најбоље уме да искаже наша најдубља осећања, начине којима се носимо са свим што нас снађе, и истакне наше традиционалне вредности, нпр. култ породице, што је ово двоје песника и доказало песмама које су за ову прилику одабрали.

Речи

Никад не чу татка	Моју мајку драгу
Како с мајку шапка	Он носи на крагну
Да гу воли много,	На кошуљче бело
Без њу не би мого...	
...	Кад прођу кроз село,
Ништа циле-миле,	А ја у средину,
Ни срце, ни пиле,	Осећам топлину
Љубав не казује,	Љубав кроз њи сија!
Ал` видим гу, ту је:	Шће ги поезија!

Власта Ценић

Улази човек у једну продавницу
у Лесковцу :

- Дајте ми флашу зејтина.
- Немамо зејтин.
- Како немате кад на вратима пише да има?!
- Па, не читаш пажљиво, лепо пише са два А, ИМАО ЗЕЈТИН.

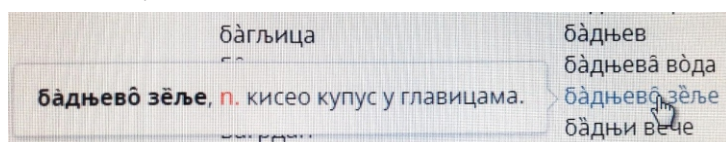
Јована Аранђеловић, VIII-2

Уочи 200 – годишњице, у Српској академији наука и уметности, представљено је дигитално издање Вуковог „Српског рјечника

У свечаној сали САНУ представљена је и речничка платформа „Расковник“ - пројекат Института САНУ за српски језик, у оквиру којег се развија иновативно, прошириво и технолошки напредно окружење за дигитализацију српског речничког наслеђа и развој алата за истраживање српског језика и културе. Поред тога што представља један од темеља савременог српског књижевног језика, он је много више од обичног речника, то је права енциклопедија српске материјалне и духовне културе. Сајт „Расковник“ доноси огроман помак у развоју електронске лексикографије и дигиталне хуманистике у нашој земљи.

На самом почетку године овог јубилеја дајемо свој допринос његовом обележавању упућивањем свих које занима лексичко богатство српског језика на коришћење речничке платформе „Расковник“ (<http://raskovnik.org/recnici/VSK.SR/B>). Ми смо већ почели. (**ајгир** – ждријебац, **бадрљница** – стабљика, **љемѐз** - притисак)

Језик је жив и стално се мења. Зато у овом речнику сигурно нећете наћи неке речи које су део наше свакодневнице. За оне који су их чули, али их не користе или још не знају шта значе, ево неколико објашњења:

блогер, аутор неке врсте онлајн дневника или албума; у њему су приче или слике, на тему коју сам бира, постављене у обрнутом хронолошком реду (Нов садржај увек се аутоматски поставља на врх странице)

влогер (јутјубер), онај који се бави видео блогом - влогингом. Данас се јавља један нови вид и начин пласирања властитих ставова, осврта и размишљања, овај пут уз помоћ друштвеног сервиса Јутјуб, а управо тај начин интерпретације својих ставова популарно се назива: влогинг.

вебинар, видео конференција путем које је омогућено директно праћење предавања или радионице. Као и учесници који се налазе у просторији одржавања предавања, равноправни сте учесник сваке дискусије.

бот, скраћени назив за софтверског робота, односно вештачки интелигентног софтверског агента. У пренесеном значењу означава и особу која отвара налоге, лажне профиле на друштвеним мрежама

троловање, намерно ометање комуникације на друштвеним мрежама изношењем нетачних, непроверених или хиперболисаних информација

спиновање, пласирање информација на друштвеним мрежама онако како појединцу одговара. Ово је често манипулативна обмалујућа тактика.

Катарина Стојадиновић, VII-4

Ученици петог разреда рекли су о селфију

Шта је селфи?

Кад се сликамо сами предњом камером или у огледалу.

Слика на којој се види само лице.

Радиш ли ти селфи?

Да, јер ми је занимљиво да се сликам кад се средим.

Ретко, сем на неком слављу да бих забележила тренутак.

Да. Са места за која мислим да су лепа.

Наравно, код куће, у школи, на рођендану...

Где најчешће, кад и зашто?

Једном недељно, код куће и у школи.

Ниједном.

Радим много селфија у неком новом граду или на излету да би људи видели и пожелели да се сликају на истом месту.

Да, да видим ко ме воли.

Колико често?

Три или четири пута дневно.

Објављујеш ли фотографије и зашто?

Не, зато што не видим разлог да неко гледа моје селфије. Они су само моје задовољство.

Да, објављујем их на Виберу, не знам зашто можда да би пријатељи видели где сам била.

Објављујем да би сви видели.

Објављујем само слике које су ми драге.

Да, објављујем, како би их видела моја породица у страним земљама.

Не објављујем јер немам ни Фејсбук ни Инстаграм.

Ко и зашто највише то ради? Шта мислите о томе?

Мислим да то највише раде људи којима је стало да буду у центру пажње, популарни.

То раде зависници телефона.

Углавном блогери због популарности.

То раде особе којима је то лепо и занимљиво

Шта мислите о времену које се потроши у те сврхе?

За потрошено време на селфије може да се уради много корисних ствари.

Доста времена се потроши, али је забавно.

Све преко пола сата је претеривање.

Вреди потрошити пола сата ради такве успомене.

Пола сата је довољно, а све преко тога је глупо осим ако ниси блогер или зарађујеш од тога.

Шта се добија, а шта губи изразом селфија?

Добија се лепа успомена са разних догађаја.

Добија се слика какву желиш, али се не видимо цели нити цела позадина.

Добијају се лајкови, а губи памет.

Не добијају ништа, а губе свој вид.

Добија се огромна популарност, а губи приватност.

Добијају се коментари других људи, а губи се време.

Добија се више пратиоца на Инстаграму, а губи се телефон (када ти га одузме отац јер много времена водиш сликајући се, уместо да научиш падеже).

Добијају се лајкови, коментари, шероци, хејтови, а губи меморија телефона.

250 година Филипа Вишњића, 170 година „Горског вијенца“

Филип Вишњић (1767 — 1834) је један од најпознатијих српских гуслара и твораца српских народних песама. Поред тога што је био редактор старих песама, Филип Вишњић је био и творац нових песама. Између осталих, истичу се следеће: *Смрт Краљевића Марка* (једна од најбољих песама о најпопуларнијем јунаку српског епоса), две песме о Светом Сави, хајдучка песма о мегдану Баје Пивљанина и бега Љубовића, тринаест песама о Првом српском устанку.

У манастиру Шишатовцу, 1815. године, се нашао са Вуком Караџићем који је записао његових седамнаест песама, четири старе и тринаест нових, устаничких. У Шишатовцу је и касније овај „српски Хомер“ често бивао гост код тадашњег водећег српског песника Лукијана Мушицког. Мушицком је испричао како је стварао песме: питао је ратнике, када су се враћали с бојишта, ко је предводио, где су се тукли, ко је погинуо, против кога су се борили.

Својим ослободилачким полетом Вишњић је најсличнији Петру II Петровићу Његошу, са којим га и иначе везује низ заједничких црта. Иако је стварао у традиционалним оквирима народне епике и служио се стандардним формулама и клишеима, Вишњић је умногоме прерастао те оквире и у најбољим својим тренуцима дао епику новог типа, устаничку, ослободилачку, револуционарну песму, са снажним индивидуалним обележјима. Он стоји на прелазу између усменог и књижевног стваралаштва, између народне песме и Његоша.

Певање доноси расветљење

„Ко пева, зло не мисли“ наша је стара изрека. Када неко пева, значи да је срећан, испуњен духовном, унутрашњом песмом, а песмом се побеђује зло.

Гуслар хоће својом песмом да помогне Србима да победе Турке. Он је осетио да песма бодри јунаке, да им даје наду за победу. Песма разведри свачије лице, понесе човека као да добије крила и моћ. Зато је Вишњић певао три дана и ноћи за борце. Као да се песмом молио Богу да помогне свом народу да победи непријатеља. Зато је певао у најтежим тренуцима, и кад су му топови пуцали изнад главе. Када су сви мислили да губе битку, Вишњић је својом песмом донео победу. Сви су били захвални певачу што их је бодрио песмом, дао им снагу и вољу за борбу. Вођа устанка хтео је да види тог певача и захвали му се.

Вишњић нам је показао да се не постаје јунак само оружјем у борби. Поучио нас да морамо бити сложни. Када смо у невољи, да се боримо заједно, помажемо једни друге, као што је он бодрио наше јунаке.

Треба више да читамо и пишемо о нашим јунацима који су се часно борили за очување наше земље. Са поносом треба да изговарамо њихова имена, да чувамо и волимо своју земљу, као што су и они то чинили.

Теодора Стаменковић, VI-5

Велики писци и њихова дела увек су на страни онога што је напредно, праведно и људско. Тако је и **Петар II Петровић Његош**, песник „Горског вијенца“, проговорио у име народа, у име правде, слободе и човечности, а против насиља и тираније. Зато је „Горски вијенац“ једна дивна порука генерацијама које долазе „вјечна зубља“, која „нит догори, нит свјетлости губи“.

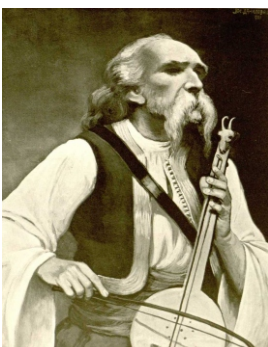
Као редак случај у књижевности и Горском вијенцу појављује се лик колектива. У најтежим тренуцима, од пресудног значаја, јавља се народ кроз кола, кроз песму, износи своја схватања и подстиче главаре на акцију и борбу. Народ проклиње издајнике, а слави јунаке, тражи истрагу потурица јер су издали народ и себе осрамотили.

*Треба служит чести и имену.
нека буде борба непрестана,
нека буде што бити не може*

*нек ад прождре, покоси сатана!
На гробљу ће изнићи цвијеће
за далеко неко покољење*

Његошев хуманизам у „Горском вијенцу“ вечито ће надахњивати читаоца. Ово дело је нескрпан извор са кога се напајају генерације и генерације, жељне слободних мисли и достојног живота. Актуелност овог дела потврђује непрестана борба против права јачега у свету.

Његош спада у оне писце које никада не престајеш да читаш јер непрестано плене својом лепотом.

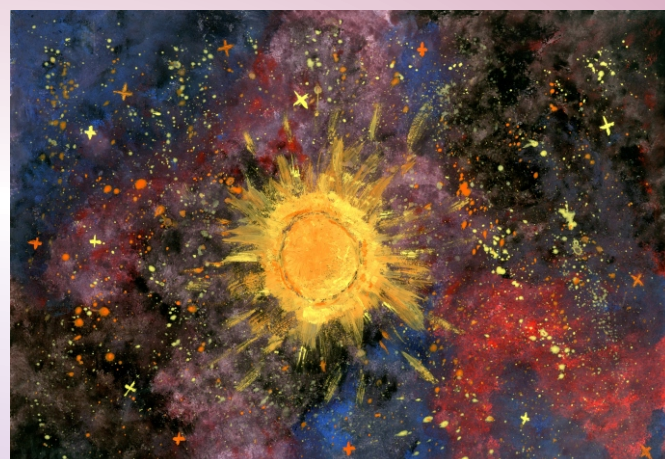
Миља Маринковић, VII-5

ШКОЛСКА ГАЛЕРИЈА

Мирно море
Мила Јовановић, VI-5

Звезда
Мила Јовановић, VI-5

Воће
Андреј Митковић, IV-Краљево

Снешко
Јанко Пешић, II-2

Сунце
Сара Митић, VI-5

Роде
Давид Савић, III-2

Најуспешнији

Емилија Младеновић VIII
ђак генерације

Анђела Илић VIII

Лазар Живадиновић VIII

Милица Милошевић VIII

Јован Милутиновић VIII

Иван Димитријевић VIII

Јована Аранђеловић VIII

Мијат Недељковић VII

Катарина Стојадиновић VI

Миња Митић VI

Мирјана Тутић V

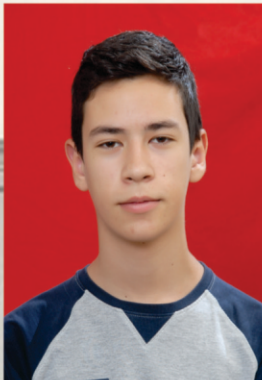
такмичари

Марко Стојановић
VIII

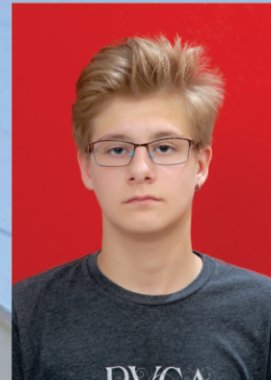
Марија Гијић
VIII

Милан Дамјанић
VIII

Владана Стошић
VIII

Павле Костић
VIII

Огњен Петровић
VII

Лазар Станковић
VI

Михајло Аћимовић
VI

Софија Тасић
V

Катарина Барјактаровић
IV

Анастасија Војиновић
II

ШКОЛСКА ГАЛЕРИЈА

Ваза са цвећем
Дара Ристић, VI-5

Пирамида
Лазар Милошевић Костић, VII-1

Дворац
Катарина Стојадиновић, VII-4

Риба
Стефан Цветковић, VI-3

Пецање
Магдалена Војиновић, II-2

Дворац
Лука Алексић, II-2

Одговоран ђак или тужибаба? Где је граница?

Процес наставе често ометају ученици који пријављују све што њихови другови чине, а што се, свакако, не би допало наставнику. У току боравка у школи неки ученици крше правила понашања забављајући се тиме што омаловажавају, или на било који начин малтретирају своје другове. У том случају, сви остали греше кад мисле да нису део ове приче ако се не мешају. Напротив, и то је прекршај правила понашања ученика у школи. Где је граница? Кад си тужибаба, а кад одговоран ученик, забринут за сваког и све што је у вези са твојом школом?

Ово питање поставили смо одељењу IV-4 и добили следеће одговоре:

Тужибаба је особа која не уме да сачува неку тајну. Та особа може било коју тајну да сачува негде око недељу дана (или мало више) па касније има ту велику жељу да је некоме (било коме), макар псу открије, ма колико битна или небитна била.

Тужибаба је неко ко стално тужака за све што никог не угрожава. Ако је неко у опасности, смеш да га тужиш и онда нећеш испасти тужибаба.

Тужибаба су она деца која се тужакају за све. Тужибаба ниси ако кажеш учитељици да се нека деца бију.

Тужибаба је човек који се тужака, стално је мрзовољан, љути се и не размишља како би се осећао када би се он нашао у ситуацији да неко њега тужи. Нико га не воли и он не воли њих.

Тужибаба је онај ко стално тужака друге због њихових поступака који нису битни.

Тужибаба је онај који када нађем гумицу на поду и подигнем је, каже да сам је украо.

Тужибаба је онај који кад му кажеш, на пример: „Треба још мало труда“, одговори: „Рекао ми је да не знам да цртам, да немам појма да пишем, рекао ми је ружне речи!“

Тужибаба је човек који воли да окривљује друге за ситнице и да се прави важан пред другима.

Тужибаба је онај који тужака за небитне ствари.

На исто питање V-5 је одговорило:

Разлика између тужибаве и оног ко пријављује насиље је у томе што тужибаба пријављује нешто што не може израсти у насиље. Нпр. кад неко некоме просипа чашу сока по свесци или га псује, али не тако често. (Л.М.)

Тужибаба је онај ко пријави друго дете за ситнице (узимање оловке, футроле). Тужибаба није онај који каже да постоји насиље у његовом окружењу јер је то његова обавеза (Л.Ђ.)

Кад пријавим нешто важно разредној или помоћним радницама, мене већи број ученика назива тужибабом. Ја мислим да нисам тужибаба. (О.Н.)

Мислим да тужакање има меру. Нпр. кад се неко туче и ја то кажем наставници, то није тужакање. Није тужакање ни кад пријавим да неко неког вређа или уништава школску имовину. Али када пријавим да неко прича на часу, то већ јесте. (А.П.)

По мом мишљењу, тужакање је када сестра тужи брата што јој узео жваку. Али заштитнички је став када пријавиш да је друг намерно гурнуо другарицу низ степенице. Тако можеш неког да спасиш. (Т.А.)

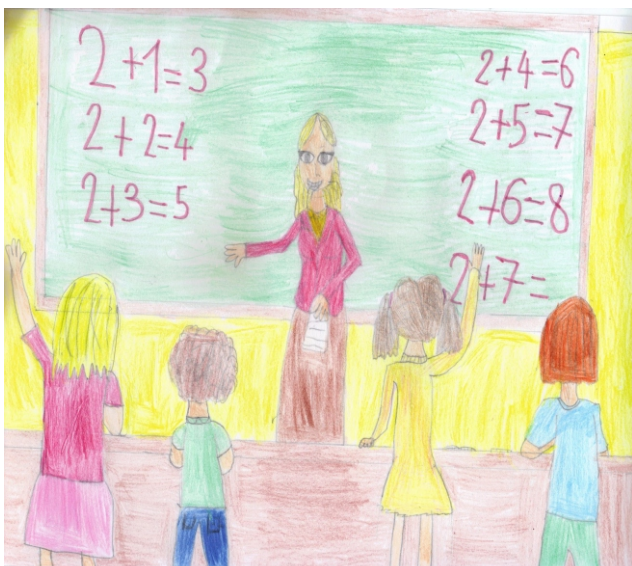
Тужакам када пријављујем ко преписује или не пази на часу, поступама одговорно кад пријављујем да се неко туче, омаловажава другог или снима и објављује малтретирање неког другог. (Д.Ђ.)

Како сам помогла другу

Неког Андрокла, којег су били бацили лаву у арену, лав није хтео да растргне и поједе. У њему је препознао човека који му је у Африци, некад, извадио трн из шапе.

Читајући ову стару грчку причу схватила сам да је лепо кад се добро добрим враћа. Размишљајући о томе, десило се да сам данас, Огију, другу из клупе, помогла да реши задатак из математике. Ситница, која је у мени пробудила осећај задовољства. Мој поступак је био искрен и другарски, па се ни учитељица није љутила.

Пријатељство ипак има и своје границе. Ако друг од друга затражи неку лошу услугу, онда то и није право пријатељство. Зато добро размисли, па тек онда учини и помогни некоме.

Лана Стоиљковић, II-2

Пријатељство не познаје границе (Одељењска заједница преко Фејсбука)

Надам се да разумете зашто се дуго нисам јављала. Први дани су протекли добро, осим што сам се трећег дана изгубила. На срећу, по највећој киши, пришла ми је жена која одлично зна енглески и позвала моју школу где је добила све податке неопходне да родитељи дођу по мене. Прилично добро сам све то поднела.

У исту школу иде девојчица из Хрватске па са њом највише комуницирам, али причам и са осталима на енглеском. Пуно поздрава!

13. 1. 2016.

Ево слике мог распореда. Као што видите имам јако мало часова дневно. "WZG" је географија, "Kunst" ликовно, "Mathe" математика и на местима где пише "Fr. Hofer" то значи Фрау Хофер, односно госпођа Хофер, тако овде зову наставнике, госпођа/господин и презиме. Ту где пише "Fr. Congr.-M." имамо такође немачки, али нам предаје друга наставница. У нашем одељењу су деца различитог узраста која, такође, нису знала немачки. Ту сам провела отприлике 7 месеци. Касније сам прешла у осми разред. Од ове школске године сам се пребацила у нову школу и идем у 9. разред. Од предмета имам немачки, математику, етику, музичко, физику, историју, енглески, биологију, физичко, неки предмет везан за политику, кување и шивење, хемију. Најбоље ми иду енглески и математика.

1.3. 2016.

Баш сам о нечему хтела да поразговарам са Вама. Рекли су ми другови из НАШЕГ одељења за екскурзију и неком срећом се погодило да тада имам распуст. Што се мене тиче, наравно, желим да идем, само још, да се договорим са родитељима. Питала сам их и кажу да није проблем. Надам се да сте сагласни са тиме да и ја пођем са вама.

10. 10. 2016.

Систем немачког образовања се у много чему разликује од нашег. Навешћу само један део. У Немачкој, основно образовање траје 4 г. Средња школа почиње од петог разреда и траје 5, 6, 7 или 8 година, у зависности од врсте средњег образовања. Гимназију ученици похађају 8 година, а средње стручне школе од 5 до 7 година. Још једна у низу различитости је и начин оцењивања. Оцењивање у млађим разредима основног образовања у неким школама је описно, а у другим школама бројчано. Бројчане оцене су од 1 до 6. Најбоља оцена је 1. У једном одељењу обично један, највише два ученика има просек 1 (Sehr gut) - одличан. Критеријум оцењивања је веома строг. Један наставник предаје по 3 или 4 предмета (сличност са разредном наставом у Србији). Занимљиво је да се у току једне школске године организује ноћ читања или нека друга активност у школи. Деца остају целе ноћи у школи, читају до 22:00, а затим спавају на поду у врећама. Ујутру доручкују и одлазе кући или организују разне забавне и друштвене игре по учионицама. На Дан школе се продају колачи, кафа, сокови које донесу или направе родитељи, и од тих пара деца иду на излет и сл. Понављање је нормално у Немачкој, није срамота да један ученик иде 2 године у исти разред. Напротив, то је за њих нормално јер тако ученик постиже бољи успех и емоционалну, психичку или социјалну зрелост. Постоје индивидуални родитељски састанци на којима се саопштава успех ученика.

15. 12. 2017.

(Из преписке Наталије Миленковић, наше ученице, која је након 7. разреда наставила школовање у Немачкој, и њеног разредног старешине Сандре Ђорђевић)

За „Основац“ истраживала Викторија Младеновић, V-2

Наталија са својим VIII-4 на екскурзији (Смедерево, Вршац)

Наша дописивања

Драга Соро,

Дуго се нисмо чуле. Како си? Као што знаш, у петом разреду имам ново одељење, V-2. Јако смо се брзо спријатељили. Често излазимо у град, онда кад немамо пуно да учимо. Сад је све обимно, ново и тешко. Пошла сам и у музичку школу, можда сам ти причала. Тамо ми је одлично.

Често те има на друштвеним мрежама. Видим да си почела да се бавиш влоговањем. Добро ти иде, баш као и немачки језик. Рекла си ми да идеш на јахање па се надам да напредујеш. Пиши ми какве су ти нове другарице. Која од њих ти је најбоља?

Јако ми недостајеш. Надам се да ћемо се убрзо видети.

Твоја Викторија.

Драга Викторија,

У Немачкој ми је добро. Имам пуно другара, али искрено, више бих волела да сам у Србији са вама! Сви и све ми много недостаје.

Другарице са којим се највише дружим исто воле спорт. Зову се Yella, Michelle, Lina и Katha. Наравно, редовно идем на јахање и мислим да ми много добро иде јер заиста то волим. Идем и на гимнастику и често вежбам. Не само зато што сам тад у форми него што то исто много волим. Имам пар слика с јахања које ти овом приликом шаљем.

Надам се да ћемо се ускоро видети у Србији јер имамо распуст за 4 дана ♥♥♥♥ Једва чекам да видим и своју породицу, своје пријатеље и своје животиње. Има толико тога за причање о чему сада нећу писати. Требаће нам дуге и свакодневне шетње. До тада, шаљем ти своју нову фотографију.

Као што сви кажу, време брзо прође и то што чекаш дође.

А, ја то чекам највише! ♥♥♥♥

Твоја Сара

Портрет моје другарице

Имам много другара и другарица.

Сваки дан се дружим са њима зато што је другарство нешто најбоље што човек може да пожели. Оно је попут злата. Једну од правих драгоцености у мом животу представља пријатељство са девојчицом по имену Меланија.

Она ми је најбоља другарица. Родила се у Алексинцу, у јесен. Ваљда јој зато никад није хладно и много воли да се игра у шареном лишћу. Она има црне очи и црну локнасту косу. Очи јој сијају на светлости и кад погледам у њих, то ми измами осмех на лицу, као рађање сунца. Коса јој је веома мекана. Одличан је ђак. У школи се веома лепо облачи и књиге су јој увек сређене. Њена омиљена боја је плава. Висока је и лепа. Увек и свакоме, жели само најбоље, као и да му помогне кад треба.

Нас две се знамо још из вртића, али тада смо се мање дружиле. Тај период не може да се упореди са тиме како се дружимо данас. Она је живахно и добро дете. Стално скакуће око мене, али морам да признам, и ја око ње. Не воли да везује косу и не воли лоше оцене, али она их и нема. Када смо код школе њен омиљени предмет је математика. Она је у музичкој школи 3. разред клавира. Стварно лепо свира клавир.

Никада је не бих изневерила. Желела бих да цео живот проведемо заједно, а када се заједно играмо волела бих да та игра заувек траје.

Петровић Алексија, V-4

Мораш имати пријатеља

Детињство дође и прође. Кроз детињство упознаш пуно другова и другарица. Неки од њих остану пријатељи за цео живот.

Надам се да ће тако бити и са мојим другом Димитријем и са мном. Он има кратку, смеђу косу и браон очи. Бори се за правду, али понекад лоше поступи, па трпи последице. Ја се угледам на њега, јер није немиран, па покушавам да будем као он. Друштвен је и воли да прича о грађевини. Често ми прича како прави експерименте и гради кућице за птице, мачиће и кучиће. Воли да се шали па је веома омиљен у друштву. Није га брига како се облачи јер има свој став. Димитрије је врло интелигентан и креативан. Омиљен му је спорт фудбал, а воли да гледа и кошарку. Највише времена проводи са другарима, а понекад је заузет јер помаже оцу. Пажљива је и брижна особа јер води рачуна о напуштеним куцама и мацама. Не проводи много времена за компјутером, али понекад игра игрице на телефону. Уме да те насмеје и кад си најтужнији. Са њим сваког дана доживљавам нову авантуру. Познајемо се још из вртића и увек смо се лепо слагали. Увек је био весео и такав је и остао. Највише ме изненадио прошле године, када ми је за Нову годину поклатио дрвену честитку на којој је писало: „Срећна Нова година!“. Тада сам се потрудио и направио му „златни“ чекић који ми је причао да жели. Када сам му га поклатио, био је веома срећан.

Када нађеш друга или га још тражиш гледај да то буде неко ко ти никад неће окренути леђа. Неко као мој Димитрије. А, ако је стварно онај прави, гледај да га сачуваш заувек за себе.

Ђорђе Станковић, V-4

Портрет моје другарице

Ја имам пуно пријатеља које једнако волим, али једна особа се издваја.

Та особа је моја другарица Теодора. Она има браон косу и крупне браон очи. Нас две се знамо још од првог разреда јер смо ишле код исте учитељице, али постале смо најбоље другарице од трећег разреда. Теодора је веома стидљива и повучена. Када је нисам добро познавала мислила сам да је досадна јер је стално ћутала. Кад би је учитељица нешто питала она би се укочила од страха и ништа не би рекла. Када смо се боље упознале она је почела са мном да прича и показује ми своје право лице. Више није била она стидљива девојчица из задње клупе која се сакрије и побегне када је нешто питаш. Тада је постала много причљивија и опуштенија у друштву.

Она је доста висока и има прелепи осмех који сија као сунце. Постоје неке ствари које некада не смем да кажем чак ни мами, али ја сам их рекла Теодори и знам да их никоме неће рећи. Често идемо у шетњу или биоскоп. Она заиста има посебно место у мом срцу јер је она моје раме за плакање, за шалу, за забаву, али и уво за тајну и жељу.

Увек сам знала да су две особе рођене да буду најбољи пријатељи и да ћу ја ту особу кад-тад наћи. То је моја другарица Теодора. Нас две смо и бићемо најбоље другарице заувек.

Лана Ђорђевић, V-5

Портрет мога друга

Планета земља је једно огромно место на коме живи велики број људи. Свака од тих особа је по нечему специфична.

Михајло је специфичан по томе што је мој најбољи друг. Он има смеђу косу и браон очи. Иако је он од мене старији две године, ми имамо много заједничких тема о којима можемо да причамо. Често заједно играмо игрице и уживамо у томе. Такође врло често заједно гледамо утакмице, било да је то фудбал или кошарка. Кад год моји родитељи нису код куће он ми помогне око домаћег задатка. Баш волимо да гледамо филмове, а један од омиљених нам је „Пирати са Кариба“. Он је јако духовит. Понекад када је лето, идемо заједно на пецање. Мени јако прија да будем у његовом друштву иако су његови другови старији од мене. Волим да излазим са њим у шетњу јер се тада обојица опустимо од школе и других обавеза. Он је по мом мишљењу једна од највернијих особа у мом животу. Ја мислим да би требало да свако има тако верног другара.

Друга који те никада неће изневерити и који ће увек наћи времена за тебе. Мислим да право пријатељство не може уништити нико и ништа.

Лазар Миљковић, V-5

Досада није добар друг

Живимо у времену када нам је све доступно и надхват руке. Довољно је да имамо интернет који је наш прозор у свет, а ипак смо често незадовољни.

Досада - болест савременог доба. Све чешће могу чути своје вршњаке како их мучи досада и незадовољство. Не тако давно и сам сам био суочен са истим проблемом.

Пре пар година, када је мој брат уписао средњу школу и отишао за Београд, био сам мрзовољан и тужан. Након лета које смо провели заједно, почела је школска година, и он је отишао далеко. Недостајали су ми наши разговори, чак и наше мале свађе. Нисам желео да изађем из своје собе, концентрација ми је била лоша и ништа није успевало да задржи моју пажњу дуже од пола сата. Било ми је досадно. Једног поподнева, упркос мом негодовању, родитељи су ме одвезли у Ниш. Није ме занимало куда идемо, само сам по који пут уздахнуо у знак протеста.

Али, када смо стигли на одредиште, све се променило. Незадовољство се претворило у узбуђење, а незаинтересованост у ишчекивање. Велика сала и одсјај плаве воде позивали су на дружење. Мислим да сам сатима пливао, ронио, правио колутове и скакао. Време је пролетело. Од тада смо били чести гости базена у „Чаиру“. Моје расположење се поправило, а досада је нестала.

Ове године сам једва чекао отварање зимске сезоне и награду у виду излета до Ниша. Радећи оно што волимо и што нас чини срећним, постајемо задовољни собом. Због тога са сигурношћу могу рећи да је срећа једини лек против досаде.

Лазар Саплаковић, V-4

Сваког јутра када се пробудим, размишљајам шта да радим? Онда се досетим луде идеје. Кад ово чујете, вероватно ни вама неће бити досадно.

Ујутру, док правим сендвиче, направим фацу познате личности да би ми доручак био занимљивији. Док пакујем књиге стављам стикере чланова моје породице. Буде ми јако занимљиво. Затим причам са својом сестром Доротеом јер ме она увек забави, усрећи, једноставно, сваки моменат са њом ми је значајан. Нас две се добро забављамо, али нас, нажалост, сваког дана нешто прекине, те морамо завршити разговор. Након тога радим гимнастику по кући. После сређујем собу метлом којој претходно дам име. Кад завршим са чишћењем своје собе, забавим се са својим кућним љубимцима и замишљајам како је акваријум у коме оне живе неки подземни дворац.

Знам да је необично и другачије, али да бих се забавила морам нешто тако да радим. Онда са именованом метлом чистим остатак куће. Најчешће се забавим mopом чији ме део за брисање подсећа на косу па се правим да сам упознала другарицу Весну Шљивић. Она је јако добра другарица.

Ово су моји начини за убијање досаде. Јако чудни, али и забавни!

Димитра Ђорђевић, V-4

Добром смо се надали, а још боље удали

У ОШ „Бора Станковић“, у Каравукову, 28. априла 2017. године, одржана је 4. Републичка смотре стваралаштва ученика основних школа под називом „Под истим небом нашег дома“. Циљ смотре која је у свом четвртном издању окупила преко 500 ученика је научити децу да воле традицију и обичаје свог краја, али и да се упознају са народним стваралаштвом и децом из других крајева Србије. Организатори смотре су ОШ „Бора Станковић“ из Каравукова и Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Тема смотре је ове године била „Свадба некада“, а могли су учествовати ученици од првог до осмог разреда са ликовним и литерарним радовима, филмовима и колекцијама старих предмета и фотографија.

На конкурс је стигло више стотина радова из 60 школа, а на завршници смотре представило се око 40 школа. Осмочлана екипа ученика осмог разреда наше школе освојила је другу награду у категорији старијих разреда, за филм на тему „Свадба некада“. Екипу су чинили: Марко Стојановић, Иван Димитријевић, Марија Гијић, Јован Милутиновић, Владана Стошић, Анђела Илић, Милица Милошевић и Кристина Младеновић.

О добитницима 2. награде говори њихова наставница српског језика Сандра Ђорђевић:

„За конкурс сам сазнала прилично касно, а како смо се спремали за такмичење из језика у Тршићу, сморту рецитатора у Ваљеву, књижевну олимпијаду, завршни испит, завршну представу ученика 8. разреда, решила сам да одустанем од ове идеје. Ипак, гризла ме је савест да оно што сам сазнала о конкурс у не пренесем Марку, Ивану, Владани, Анђели, Марији, ученицима за које знам да живе за глуму и дружење, који остварују изузетне резултате из области мог предмета и што је још битније, јако воле српски језик и књижевност.

С друге стране, реч је о ученицима основне школе који некако траже и очекују да их наставник организује, погура, да им да, ако не готов рецепт, онда бар подстрек. Кад им нешто даш да самостално ураде, често то нешто не успе јер нису имали простор за рад, нису имали слободно време, исправан компјутер, интернет (одузет због казне) и сл. Признајем, погрешила сам. Превидела сам другу могућност. Запоставили су припреме за књижевну олимпијаду и настала је еуфорична припрема снимања филма. Осим пар савета из области дијалектологије и савета како да постигну да целу фабулу коју су замислили прикажу за само 7 минута, нисам учествовала ни на један начин. Само су ми тек донели филм, веома озбиљно урађен. То су они тренуци кад схватиш да твој рад није узалудан. Све о чему смо икада причали, учили, вежбали, дискутовали, глумили, сад се слило у седмominутни филм. Била сам јако поносна на њих и веровала сам да треба да им се омогући да оду на републичку смотру на коју су се пласирали, за шта сам се и залагала. Разумевање је показао и директор школе, а локална самоуправа је обезбедила средства за њихов одлазак. Због обавеза које сам као разредни старешина 8. разреда имала, нисам могла са њима ни у Каравукову, али су ми преносили сваки тренутак, од припрема за пут до повратка са другом наградом. Била је то генерација коју ћу памтити по томе што смо инспирисали једни друге.“

Одједном се око њих створила нека позитивна атмосфера, пуна елана и потребе да се снаге свих актера у одгајању и образовању деце удруже. Уз њих су били, и пружали им подршку: Маркова бака Симка и дека Бошко (Свадба је снимљена по истинитом догађају тј. говори о томе како су се они упознали и правили прошевину у Црвеном Граду, насељу општине Радовница), Иванова бака и прадеда (ћилими, пешкири и чаршави за Каравукову), Маркова и Иванова породица (ношње и предмети у етно-стилу), Гкуд Алексинац (ношње), ОТИС Алексинац (ношње и флајери), мајке ученика (колачи, пите, традиционална српска јела за штанд), помоћна радница Радица Петковић (саборник), наставница математике Наташа Стојадиновић (украсно дрво за саборник), наставница ликовне културе са ученицима (бедеви са логом школе), Иванов отац (возач), учитељице Јасна Вртачник и Слађана Милошевић (аранжирање штанда и вође пута).

Вратили су се пуни утисака. Стекли су нове пријатеље, а неки су тамо пронашли и рођаке. Било је то за њих велико искуство, а највећа благодет је оно што су сазнали о обичајима разних крајева Србије. То и јесте био циљ ове смотре.

Кристина Стојадиновић, VI-4

Дечја недеља

У оквиру Дечје недеље, у среду 4. октобра 2017, у издвојеном одељењу у Вакупу, организована је Изложба кућних љубимаца и домаћих животиња. Ову дивну манифестацију осмислили су и реализовали ученици и учитељице Љиљана Петковић и Лела Најдановић.

Свечаном отварању Дечје недеље, 2. октобра 2017. године присуствовали су и ученици издвојеног одељења у Краљеву, у пратњи својих учитеља. Овом приликом посетили су Градску библиотеку „Вук Караџић“ и Завичајни музеј. Учитељ Момица Милетић овековечио је ове активности неколицином фотографија.

Штанд наше школе на отварању Дечије недеље

5. октобра 2017, на стадиону „Таш“ одржано је Општинско такмичење у игри између две ватре и малом фудбалу. У обе категорије победили су ученици наше школе. Додела признања обављена је истог дана у Спортској хали.

Мој љубимац

Има једно мало маче
које стално мјауче и скаче.
Оно воли да га мазим
и ја волим да га пазим.

Стално хоће да се игра
окреће се као чигра.
Ја му млеко дам да пије
оно никад сито није.

Одмах се после успава
И једино тад и ја одмарам.
Главни је љубимац у свету мом
И зове се Том.

Емилија Цветановић, I-2

Смислила сам бајку

Једне хладне зимске ноћи у шуми у једној колиби живела је једна девојчица по имену Сара. Она је живела сама без игде икога.

Сари су најбољи пријатељи биле животиње. Животиње су се цео дан бринуле о Сари и обожавале су кад она пева. У току ноћи Сара је отишла до потока да попије воду и залутала је. Њу је нашла једна вештица и одвела је у замак. Вештица ју је затворила у кавез и бацила јој је парче хлеба на под. Сутрадан је вештица отишла на својој метли да тражи састојке за напитака.

Сара је била закључана у замку. У близини је била сова Милица, Сарина најбоља пријатељица. Сова Милица је чула како неко виче: „У помоћ, у помоћ!“ Она је дошла до замка и видела Сару у кавезу. Сова Милица је позвала медведа Ричарда у помоћ. Ричард је дошао и развалио је кавез. У међувремену дошла је вештица, која је све посматрала. Покушала је да зароби Ричарда, али ју је он бацио на земљу, узео канап и завезао вештицу за дрво.

Сара, Ричард, и сова Милица су отишли у колибу. Сара је живела срећно са животињама. Обећала је да ће да остане са њима и да ће да им помогне око склоништа за време зиме.

Лена Митровић, III-4

Плави папагај

Мали и шарен
папагај мој плави
од других се разликује
по шареној глави.

У огледалу кад се спази
сав се пренерази
па подигне кресту
и започне песму.

Кљунић жути,
и по мало криви,
у собици мојој
он баш лепо живи.

Мали и шарен
папагај мој плави
и кад сам у школи
баш ми пуно фали.

Уме он да прича,
чак и чудно броји
храбар он је пуно
мачка се не боји.

Милица Николић, IV-4

Елена Милошевић, IV-4

Зоо - врт

У зоолошком врту
десила се збрка:
нема више лавова
ни медведа мрка.

Сви су се узбунили
у овоме граду,
да л' је неко козу
повук'о за браду?

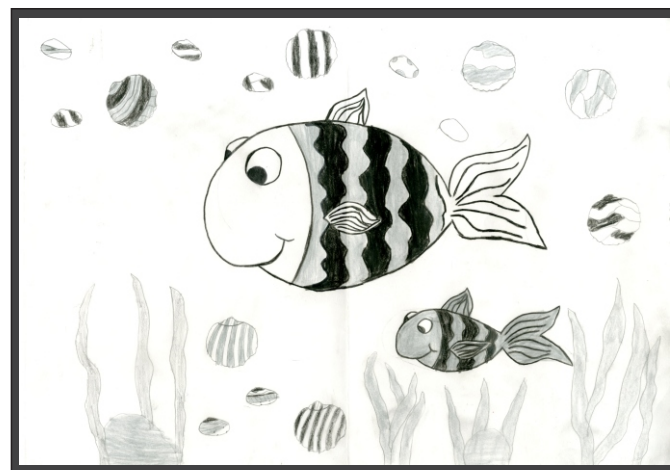
Шта се јуче збило
у зоо паркићу:
ко ли је отерао
мајмунчета Мићу?

Сви су загаламили,
владала је бука,
отишла је вучица
са два мала вука.

Забринути папагај
пош'о да га нађе:
„Ко зна шта се десило?“
„Ко зна шта их снађе?“

Није било потребе
за велику свађу,
они само одоше
да другаре нађу.

Ања Радовановић,
четврти разред одељења у Краљеву

Теодора Стаменковић, VI-5

Песма међу песницима

Књижевни сусрети „Гордана Брајовић“

Од самог постанка Књижевних сусрета „Гордана Брајовић“ наша школа је срцем уз ову манифестацију. Са великим задовољством присуствовали смо овогодишњем, јубиларном сусрету, двадесетом по реду, упознали се са новим лауреатом, дружили се са надама прозног и поетског стваралаштва. Престижну награду „Гордана Брајовић“, за најбољу књигу за децу и младе објављену у прошлој години, добио је Бошко Ломовић за роман „Узбуна на планети Оуко“. Трећу награду за младе ствараоце на овим књижевним сусретима добила је наша ученица Анђела Илић, VIII–4, у категорији прозног стваралаштва, за рад *Дан без мобилног телефона*. (Овај њен рад објавио је и прошлогодишњи „Основац“, пре резултата конкурса).

У јубиларном зборнику дечијих радова, који ове године носи назив „Песма међу песницима“, а кумовао му је песник Драган Лукић, налазе се, поред овогодишњих награђених радова, сви радови који су протеклих 20 година освојили прву награду. У њему смо пронашли радове наших ученица. *Живот као клетва*, рад Андрее Ђорђевић (2002) и *Чаробни свет библиотеке*, рад Милице Миленковић (2016), садашње ученице VIII–1.

Утисак ових књижевних сусрета, по нашем мишљењу је установљена награда „Горданин траг“ за песнике који су израсли и сазрели с фестивалом. Ове године, она је с разлогом припала песникињи Јефимији Коцић из Ниша. Јефимија је годинама добијала награде на овим сусретима. У међувремену, завршила је факултет, бави се дизајном, али и даље пише и веома се радује што је домаћини нису заборавили иако је прерасла овај конкурс. Она најбоље потврђује смисао постојања овог фестивала. Све похвале организаторима! Видимо се на следећим сусретима!

Викторија Младеновић, V-2

Сунцокрет

Доле, испод поноћи,
зидови су мекши и нежнији,
светови топлији, а маске остављене.
Предели нису пустош већ крила.
Али горе, ка зори, зидови се топе,
Сенке гуше, светови умиру
и маске су на свим очима.
Свитање је хладно и немирно
оно напада дрвеће, месец и сву свилу
Убија их свирепо и равнодушно,
Без суза и без иња.
Сасвим спирално и кротко
поноћ је на зиду и постаје сунцокрет.
Жути, округао и готово невидљив.

Клара Митић, VIII-5

Певам и волим

Љубав за песму од давнина зна се,
Лечи сваку болест, сваку душу спасе.

Ја певам и волим,
за срећу, здравље и мир у свету
бога молим.

И ти, хеј, одрасли свете,
Учи од мене иако сам дете.

Нека љубав, песма и веселје
Испуне све твоје, моје и наше жеље.

И зато волите и певајте, другари моји,
Нек мржња заувек престане да постоји.

Марта Живоиновић, V-2

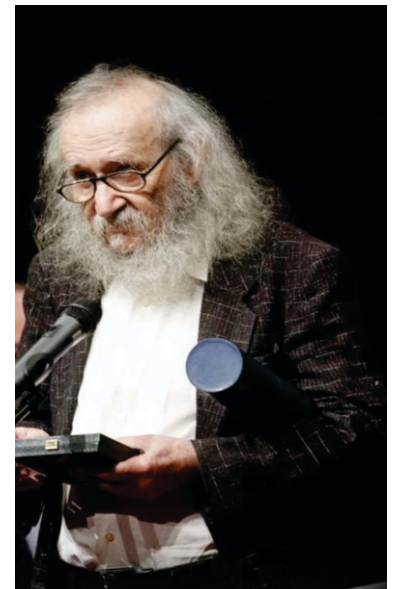

Јана Јеленић, III-4

Непосредно пред почетак
овогодишњег књижевног
сусрета, српско песništvo
остало је без свог великана и
свима који су икад били деца
драгог Раше Попова.

Научио нас је свим форама и
фазонима. Поред осталог и томе
„како се воли више од највише
на свету“.

Уместо минута ћутања,
присутни дечаци и девојчице,
упутили су последњи поздрав
Раши, махањем.

Пекарски дани

Дванаест је година како се у Алексинцу одржава манифестација под називом „Пекарски дани“, у организацији Пољопривредне школе „Шуматовац“. Реч је о вишедневној традиционалној манифестацији посвећеној хлебу и пециву, која осим централних догађаја везаних за хлеб и пецива садржи и пратеће спортске и културне садржаје.

У знак подршке и дугогодишње сарадње са школом организатором, свих ових година, наши ученици учествују на литерарним и ликовним конкурсима, спортским такмичењима, а од скора имамо и свој штанд на изложби пецива, који је четврти разред припремио са својим учитељима. Безрезервно подржавамо манифестацију која привлачи пажњу и доводи домаће и иностране госте у наш град. Не само да учествујемо него постижемо и запажене резултате.

На овогодишњој манифестацији „Пекарски дани“, која је отворена 27. октобра 2017, ученица првог разреда Лена Стефановић освојила је другу награду на ликовном конкурс.

Наша школа учествовала је и на традиционалном спортском турниру у малом фудбалу. Ученици осмог разреда освојили су 3. место, а ученик Михајло Стевановић проглашен је за најбољег голмана.

Марија Алексић, V-2

СТАЊЕ ТЕЛЕСНИХ ДЕФОРМИТЕТА И ПОСТУРАЛНИХ ПОРЕМЕЋАЈА КОД УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ АЛЕКСИНАЦ И ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ И КОРЕКЦИЈУ

На основу прикупљених и обрађених података добијених континуираним праћењем деформитета кичме и грудног коша (сколиоза - деформитет кичме у фронталној равни, кифоза - превелика искривљеност кичменог стуба у сагиталној равни, „кокошије“, „шустерске“ груди) код деце школског узраста VI и VIII разреда основних школа и I разреда средњих школа на територији општине Алексинац у периоду од 2000 до 2015. године, и то у оквиру систематског прегледа у Служби физикалне медицине и рехабилитације, може се извести закључак да у старијем школском узрасту проценат деформитета кичме и грудног коша показује тенденцију сталног раста од 2000. године, нарочито у периоду раста и развоја.

Из табеле се види да се претходних 15 година тај проценат повећава за више од 10% (у VI разреду од 23% до 33%, а у VIII разреду од 42% до скоро 54%).

Разлози за овакво повећање телесних деформитета, који и даље показују тенденцију раста, јесу пре свега смањена физичка активност као последица савременог доба рачунарства, алармантно повећана гојазност код ученика старијих разреда, као и повећан број школских обавеза, што се нарочито уочава код деце средњешколског узраста, где проценат телесних деформитета прелази 55% укупно прегледане те школске популације.

Такође треба истаћи да код великог броја ученика постоји и комбинација више од једног деформитета што читаву ситуацију чини још озбиљнијом.

Телесни деформитети осим тога што нарушавају естетику човековог тела, статику односно динамику, драматично лоше утичу на физиономију, рад и оптимално функционисање унутрашњих органа, нарочито плућа и срца.

Лечење деформитета кичме и грудног коша је тежак, дуг, мукотрпан и сложен задатак, а спроводи се преко кинезитерапије - корективне гимнастике. За теже случајеве једина опција остаје ортопедија односно хирургија.

До данас медицина није пронашла ниједан медикамент за лечење било ког телесног деформитета. Телесна вежба је остала једино средство које може да спречи појаву деформитета или заустави погоршање стања кад деформитет већ настане.

Велики успех у терапији је заустављање развоја једне деформације на степену на коме деформитет још увек није велики. Тиме се елиминишу могуће последице, било функционалне или структуралне природе, као и евентуалне компликације до којих може доћи.

Да би се успело у оваквим настојањима, морају се знати индикације за сваки третман понаособ. Мора се знати који ће третман бити најбољи за сваки телесни деформитет. Корективна гимнастика која се изводи у школи, а спроводе је професори физичке културе, примењује се до завршетка раста и развоја кичменог стуба, до оног тренутка када се на РТГ снимку утврди да су се прстенасте апофизе спојиле са телом пршљена.

У терапији сколиоза, на пример, корективни третман даје ефикасне резултате ако степен кривине кичменог стуба не прелази вредности 20-30 степени, што има и највећи број прегледаних ученика. Уколико се корективно не делује, већ дође до запуштености деформитета, он ће даље да реградира, а код сколиоза већих од 50 степени неопходно је оперативно лечење.

Проблем телесних деформитета код ученика основних и средњих школа није уочен само у Алексинцу већ и у другим срединама широм бивше Југославије. Зато што је лечење у поодмаклој фази изузетно скупо и дуготрајно са прилично неизвесним исходом, најеминентније институције у области физикалне медицине су препоручиле специјалне програме корективних вежби.

Специјална ортопедска болница Бањица - Београд, Клиника за физикалну медицину и рехабилитацију клиничке болнице „Др. Младен Стојановић“ - Загреб, Служба за физикалну медицину - Земун, Клиника за ортопедију Медицинског факултета свеучилишта у Загребу, Филозофски факултет у Нишу - студијска група за физичку културу и још многе друге специјализоване установе за све ученике са телесним деформитетима предлажу корективни третман који се показао као најефикаснији, а који има следеће карактеристике:

- Вежбе дисања,   • Асиметричне вежбе,
- Симетричне вежбе,   • Вежбе у води и
- Пливање

Уколико корективни третман траје 40-45 минута, 30 минута се проводи у базену. Спроводи се групни третман за сву децу са истим или сличним степеном поремећаја.

На основу свих ових показатеља недвосмислено се изводи закључак да је за општину Алексинац неопходно, као приоритет свих приоритета, изградити школски базен како би се учинило све да се заустави и поправи овако лоша клиничка слика младих генерација.

Здравствена ситуација у којој се налазе наши ученици захтева хитну и неопходну модернизацију наставно васпитног процеса у физичком васпитању по узору на неке напредније средине.

На територији општине Алексинац постоји 9 основних школа: ОШ „Љупче Николић“, Алексинац (1000 ученика), ОШ „Вук Караџић“, Житковац (780 ученика), ОШ „Вожд Карађорђе“, Алексинац (700 ученика), ОШ „Аца Синадиновић“, Лоћика (420 ученика), ОШ „Стојан Живковић Столе“, Трњане (350 ученика), ОШ „Јован Јовановић Змај“, Ал. Рудник (270 ученика), ОШ „Десанка Максимовић“, Катун (220 ученика), ОШ „Свети Сава“, Суботинац (180 ученика) и ОШ „Смех и Суза“, Алексинац (90 ученика), што значи да основне школе похађа више од 4000 ученика. Ове матичне школе имају разгранату мрежу истурених одељења на целој територији општине.

Најновији подаци показују да су телесни деформитети подједнако заступљени и код деце из сеоских средина и да због стила живота више нема никакве разлике где деца живе.

Неоспорно је да би један час недељно на базену за ученике из сеоских средина имао, осим здравственог, и спортско-културни, па и социолошки моменат.

Такође изградња школског пливалишта у Алексинцу помогла би и у очувању броја ученика (у овом тренутку око 1400) за наше средње школе, јер би ти ученици имали један изузетно атрактиван садржај у свом плану и програму.

Не треба изгубити из вида да Алексинац, иако је развијен на обалама две реке, Мораве и Моравице, иако је на петнаестак километара од Бованског језера има изузетно велики број непливача, па готово да не прође година, а да немамо и неког утопљеника.

Због свега овога обраћам се свим релевантним структурама наше општине за помоћ у реализацији једне дугорочне, капиталне инвестиције за будућност и просперитет Алексинца.

(Закључна разматрања из истоименог рада)

Дарко Лукић,
професор физичког васпитања

На нашу срећу, ово се истраживање није завршило само пуком статистиком. Апел професора физичке културе, наишао је на одзив Локалне самоуправе.

По налогу председника Општине Алексинац, господина Ненада Станковића, Општина Алексинац у сарадњи са ОШ „Љупче Николић“ у претходној 2017. години прикупила је све неопходне сагласности и израдила целокупну „Пројектну документацију“ за општински школски базен лоциран у школском дворишту школе Љупче Николић.

Овим су се стекли сви услови за саму изградњу школског, полуолимпијског затвореног базена.

У 2018. години Општина Алексинац ће аплицирати код надлежних министарстава и владиних канцеларија за јавна и инфраструктурна улагања за реализацију овог пројекта.

Дарко Лукић, помоћник директора

Можда је рано за радовање, али ми ћемо, у духу оптимизма објавити фотографије из званичног пројекта *Базен у Основној школи „Љупче Николић“ у Алексинцу*.

Спортски дневник

Шах

У просторијама наше школе, 16. и 17. децембра 2017, одржано је шаховско омладинско првенство Нишавског округа. Ученици наше школе остварили су изванредне резултате:

Анастасија Војиновић, 1. место (3.разред); Светолик Јозић, 1. место (1.разред); Софија Тасић, 2. место. (6.разред) и Илија Игњатовић, 3. место (3.разред).

Рукомет

На општинском такмичењу основаца у рукомету, одржаном 14.11.2017. године, учествовали су дечаци осмог разреда наше школе. Одличном игром су освојили убедљиво прво место и обезбедили пласман на окружни ниво такмичења. Из редова победничке екипе проглашени су и најбољи играч (Далибор Тасић) и најбољи голман (Михајло Стевановић).

Атлетика

У петак, 13. октобра, на фудбалском стадиону ФК „Напредак“ одржано је општинско такмичење у атлетици. Организатор такмичења био је Општински савез за школски спорт општине Алексинац. Ученици наше школе постигли су завидне резултате, о чему најбоље сведочи фотографија. Браво за ученике и наставнике физичког васпитања!

Мали фудбал и између две ватре

Поводом Дана општине, 5. јуна 2017. године, у организацији Учитељског друштва реализовано је општинско такмичење за ученике млађих разреда у играма **мали фудбал и између две ватре**. У обе категорије победили су ученици наше школе. Екипе наше школе чинили су ученици 4. разреда, са учитељицама: Силваном Трифуновић, Слађаном Милошевић, Радмилом Живковић и Слађаном Паповић.

Крос

У петак, 12. маја 2017. организовали смо крос за ученике од 1. до 8. разреда. Укупно је учествовало 230 ученика, у 16 категорија. По три првопласирана ученика добила су дипломе. Важније од освојених диплома је спортско дружење. Реч је о званичном такмичењу подржаном од Министарства просвете и РТС-а.

Димитрије Маринковић, V-2

Сасвим природно

Ученици наше школе се васпитавају тако да знају да им природа може бити, како највећи пријатељ, тако и највећи непријатељ, да треба да је чувају и да се друже са њом. То чине на разне начине. Ево неких од њих.

Чланови Планинарске секције ОШ „Љупче Николић“ су 10. новембра 2017. учествовали у планинарској акцији Успон на Греду (Голу планину), која обухвата јужни гребен и падине планине Ртањ. На успону је било 40 деце, а о вођењу и обезбеђењу старали су се чланови Планинарског клуба „Железничар“ из Алексинца.

Планина Грета или Гола планина је кречњачког састава и покривена је оскудним биљним покривачем за који су карактеристичне биљне заједнице трава прошаране усамљеним жбунићима. На овој планини, као и на другим кречњачким планинама, извора нема, тако да је обавеза свих посетилаца да са собом понесу литар или два.

За исходиште (место поласка) изабрано је село Шарбановац, које се налази југозападно од планине на надморској висини од 500 м. До подножја кречњачког гребена путује се око 2 ч по лепим пропланцима покривеним ливадама и листопадом шумом. Од почетка гребена па до врха који се налази на 1113 мнв треба још 1 ч.

Након кратког задржавања на врху следило је спуштање са планине и повратак кући.

Из извештаја планинарске секције

Са планинарима, као и увек,
наставник географија Берислав Трајковић

Од 2015. год. ученици наше школе су у прилици да посећују камп „Мој супер распуст“, који је под покровитељством Министарства просвете, а одвија се на Дивчибарама, Тари, Златибору, Лепенском Виру. Циљ кампа „Мој супер распуст“ на Дивчибарама је да кроз ваннаставне активности у природи употпуни школски образовни систем и да ученицима омогући да на најквалитетнији начин проведу слободно време и развију креативност, снажљивост, тимски и такмичарски дух и стекну радне навике уз надзор стручних лица са великим професионалним искуством у раду са децом и уз максималну безбедност. „Мој супер распуст“ је предвиђен за децу основношколског узраста јер тада најбрже усвајају позитивне животне навике и принципе. На нивоу наше школе, камп организују Весна Миленковић, проф. техничког образовања и Виолета Стефановић, проф. биологије. У лепом сећању су им остала три летња кампа на Дивчибарама и један зимски.

За ово лето, у припреми им је Супер распуст на Лепенском Виру.

Период од 27. марта до 2. априла 2017, 4. разред провео
је на рекреативној настави на Златибору.

Радионица чувара природе
са наставницом биологије Тамаром Поповић

Мој супер распуст

Мој супер распуст

Николина Миленковић, V-4

Beauty of The English Language

У издвојеном одељењу у Вакупу, обележили смо Европски дан језика – 26. септембар. На ову тему, Марија Крстев, проф. енглеског језика организовала је радионицу.

У среду, 27.12.2017. године, поводом новогодишњих и божићних празника, ученици III разреда, наставнице Марије Крстев, имали су радионицу из енглеског језика.

Believe in yourself

People say I dream too big; I say they think too small. Life is just like a game, sometimes you have to take risks. Because , if you don't take risks, life will be no fun. And what's life like without fun? Boring. Who wants to be a boring player? Also you need to believe in yourself. Be like Rockey Balboa. Because he` s a champion. And that is the thing about champions, they believe in themselves, even when no one else does. I believe that everything is possible. If you work hard, believe and want something very much, you can` t fail. Don` t give up: universe always falls in love with a stubborn heart. Find something you truly love and get really good at it. That is the key to an amazing life. If you want to achieve something, you need to commit to it.

P.S. You become what you believe in!.

Петра Петровић, VIII-4

Beauty of The English Language

An important aspect that people possess is communication. It is crucial and very important and it builds our society.

One of the most beautiful languages in the world is English. It engulfs all the prettiest and ties all the most appropriate words and bonds them into a bundle that is too irresistible to surpass. Of course, with the heavy lift that is the journey to mastering a language, comes a hard way to success. The English language carries a sprinkle of good will and a dash of a happy hint to itself as it glides off the tongue. The sound and pronunciation of the words are sounds from heaven thus showing the eternal beauty of English.

As a student who has devoted one-third of my life to this language, I can say it is a beautiful thing to know and a wonderful skill to achieve.

Наталија Милојковић, VIII-4

Поводом новогодишњих и божићних празника, ученици од I до IV разреда у Вакупу, имали су радионицу из енглеског језика.

Body idioms

Има ли сличности са српским језиком?!

Бирам француски језик

У оквиру акције „Бирам француски“ коју је организовала Француска амбасада у Београду у сарадњи са Француским институтима у Београду, Новом Саду и Нишу, дана 25. 3. 2017. нашу школу посетиле су лекторке за француски језик Леа Суен и Марион Вио и одржале четири радионице са ученицима четвртог разреда и њиховом будућом наставницом Горданом Миљковић. Наша школа се укључила у ову акцију захваљујући наставници француског језика Ангелини Митровић.

Бирам француски језик

Француски језик је предиван, али и доста компликован, мада уз доста вежбе, труда и рада постаје све лакши.

У петом разреду, првој години учења француског језика, прво се уплашите и помислите да ништа нећете разумети, међутим, што више учите, француски постаје све лакши и лакши.

На часовима француског је занимљиво јер се може причати о много тема. „J'mappelle Caramel“, биле су речи мог друга. Цело одељење се смејало.

У XVII веку Француска је била најјача сила, као и центар културе. Француски језик у то време био је први језик и причао се у многим земљама широм света.

Француски језик је језик романтике и љубави.

Међутим Енглеска и Америка, као јаче економске државе бацају Француску у сенку. Енглески почиње да се говори у свим крајевима света, а Француски бива заборављен.

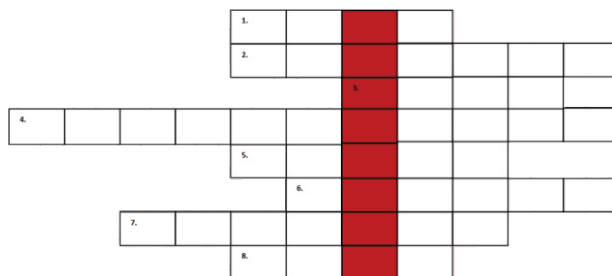
Ирена Пешић, VI-1

Мина Дикић, VI-2

Douces figures poi *gnardées* Chères lèvres fleuries
MIA MAREYE
YETTE LORIE
ANNIE et toi MARIE
où êtes -
vous ô
jeunes filles
MAIS
près d'un
jet d'eau qui
pleure et qui prie
cette colombe s'extasie

Mot mystère

Écris les vêtements et trouve le mot mystère:

Le mot mystère: _____

Moyen

Animaux sauvages

FAUCON
GORILLE
IGUANE

JAGUAR
LION
LYNX

OURS
RENARD
TIGRE

ZEBRE

Мина Дикић, VI-2

Деда Мраз

Деда мразе, ја те много волим!
Испуњаваш сваку жељу,
драги, добар велики пријатељу.

Тебе воле сва деца на свету,
ти си као латице на цвету.

Ти доносиш свима поклоне за једну ноћ,
стварно верујем у твоју моћ.

Нова година те радо чека
и наша је радост пуна смеха.

Ти си мој велики друг,
тебе воли цео округ.

Тебе вуку на саонама ирваси,
Твоја радост сваку тугу гаси.

Нова Година те радо чека
и наша је радост пуна смеха.

Ти украсиш сваку јелку у један трк,
а онда поносно сучеш брк.

Твој друг Божић Бата,
увек нам доноси поклоне на врата.

Нова Година те радо чека,
и наша је радост пуна смеха.

Снег спушта беле покриваче,
и нема више детета да плаче.

Кад зима дође,
јесени је крај.
Тада почиње новогодишњи сјај!

Милица и Павле Барјактаровић, II-1

Тијана Станојковић IV-3

Децембар

Задњи у години,
Хладни децембар,
Ледом окује цео крај.
Кровове кућа, шуме и поља,
Ливаде, реку и тихи гај.

Ледена киша досадно сипи,
Северни ветар гомила лед.
Пахуља која из облака кипи
Ваљда ће ускоро и прави снег.

Кроз прозор собе дете гледа,
Нестрпљиво, хоће на брег,
Санке су спремне, стаза га чека,
И радости месеца најдуже.

Марија Алексић, V-2

Александар Маскимовић III-4

Лука Алексић, II-2

Зима има слабост

Зима има слабост
кад дрвеће пролиста,
и када сунце
весело заблиста.

Зима има слабост
и није више храбра
кад се испод снега
јави висибата.

Зима има слабост
кад цвеће процвета,
и кад сунце поклони
радост свој деци света.

Теа Николић
II-Краљево

Стиже Нова година

Нова година стиже,
сад је све ближе,
а јесен је брзо прошла
као што је дошла.
Дошла је хладна зима
испред сваке куће дрва има.

Долазе нам дани хладни,
долазе нам веће муке,
промрзло дрво обукло капут бели
да загреје хладне руке.
А на грани, док су дани хладни,
у гнезду стоје врапчићи,
тужни јер су гладни.

Радују се деца, поред јелке седе,
радују се пуно због старога Деде.
Помажу по кући и сва вредно раде,
да добри буду, поклон да зараде.

Неки желе играчке,
неко жели нешто веће,
а зна се шта свако жели:
пуно здравља, пуно среће!

Николина Степановић, III-4

Писмо Деда Мразу

Драги Деда Мразе,
Пишем ти ово писмо са жељом да ћеш испунити моје молбе. Знам да далеко живиш, да ово писмо треба дуго да путује, али сам сигуран да ће патуљци успети да те пронађу на далеком северу. Целе године сам се трудио да будем добар јер су ми тата и мама рекли да ћеш ми само тако испунити жељу. Сви дечаци желе да буду хероји па тако и ја желим да будем херој. Али за то ми је потребно посебно супермен одело. У њему бих спасавао децу и људе, покушао да свет учиним бољим. Знам да си ти далеко и да не можеш стићи до све деце, а да сам ја још мали да променим свет набоље, али ћу бар наставити да маштам јер ти Деда Мразе због тога и постојиш.

Недељковић Стефан, II-1

Исидора Станковић IV-2

Зима

Хладно време стиже
зима нам је ближе.
Снег бели пада,
радост свуда влада.

Радују се деца
пахуљама белим,
Радују се сви!
И ја се веселим!

Санке су нам спремне
правићемо Снешка,
хладна, бела зима
свима нам се смешка.

Живоиновић Марија, I-2

Зима

Где год да погледам простире се белина која покрива све докле ми поглед доспе. Равница у којој живим, омогућује ми да храним очи лепотом овогодишње зиме. Где год идете, поглед се пружа у бескрај док се небо и земља на одређеној удаљености не саставе.

Сваки други пролазник, који буде кренуо својим обавезама, ходаће тим истим путем као и ја, и гледајући моје трагове у снегу, питаће се где се то та особа тако рано запутила. Као што се и ја увек питам, када угледам нечије трагове у снегу у раним јутарњим сатима. Падао је целу ноћ, без престанка. Нападао тако да ујутру могу само видети непрегледну белину. Сув, под мојим стопалима, још увек неупрљан и неизгажен јер ни аутомобили још нису кренули ка фирмама. Корачала сам у тишини и уживала у призору који се пружао.

Где год да станете у време зиме, зимска слика која се пружа пред вама, сигурно ће вам одузети дах.

Миња Велков, V-2

Зима

Зима стиже
ту пред нашим је вратима
хладне дане није
чекамо је сатима.

Нова година се ближи мом крају
јелке се ките
поклони се дају.

Сви чекамо поноћ
снег напољу веје
сви правимо Снешка
који нам се смеје.

Павле Михајловић, IV-4

Богдан Живковић, VI-1

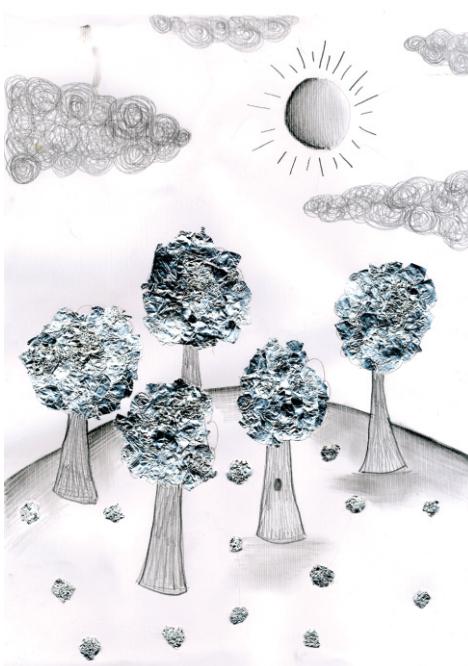
Христос се роди

Возимо се ми уз пут,
стигао је месец жут.
Вратимо се кући,
па на сламу пију - ћи.
Мир Божји Христос се роди,
нема краја нашој згоди.
Благослови Боже људе,
да свугде среће буде.

Календарчић

Календарчић малени,
више није шарени.
сад је црно - бео,
па и није весео.
Нема ни животиње,
ни на јелци иње.

Дора Стојковић, IV-3

Дара Ристић, VI-5

ПОРТРЕТ ЈЕДНОГ ЧЛАНА МОЈЕ ПОРОДИЦЕ

Иако постоје многе особе којима се дивим: тата, деда, бака, тетка, овај пут поклонићу пажњу својој мајци.

Моја мама се зове Вања, има лепе плаве очи, плаву косу и лепе црте лица. Спољни изглед није једино што краси моју мајку. Она је понекад строга, али и нежна и осећајна. Знам, иако се љути на мене, жели ми само најбоље. Када ми је најтеже, увек нађе речи утехе. Када сам болестан, чини све да што пре оздравим. Духовита је особа, радо прихвата шале и добро се уклапа и у моје и у своје друштво.

Моја мама ради у општини и по занимању економиста. И поред тога што има пуно обавеза на послу и кући, увек има довољно времена које посвећује мени. Волим када пече сласне и мирисне колаче само за мене. Увек ми помаже око учења и задатака. Често идемо заједно у биоскоп и гледамо најновије филмове. Последњи филм који смо нас двоје гледали је „Убиство у Оријент Експресу“. Моја мама, иако није спортски тип, води мене на тренинге јер воли да се ја бавим спортом. Њено омиљено годишње доба је лето јер путујемо на море и уживамо заједно са татом у купању, пливању, шетању и сунчању. Захваљујући својој мами ја сам и научио да скијам. Била је веома упорна у томе и сада се радо бавим овим зимским спортом.

Поносан сам на своју маму и она ми је најбитнија особа поред тате. Она жели да ја будем успешан и жели ми све најбоље.

Лука Стаменковић, V-5

Сваку особу која нам је драга носимо у срцу. Неки чак воле да сликају драге особе, да њихове портрете поставе на зид како би стално могли да их посматрају.

Мени драга особа је моја тетка. Никада је нисам звала тетком, она је за мене Јека. Она има крупне браон очи, помало тужне, али када их погледам, ја у њима видим топлину. Њена дуга коса је мека као свила. Када је загрлим, волим да јој мрсим косу. Она то баш и не воли, али се не љути на мене. Њене руке су нежне, а уједно јаке. Њима спретно и вешто ради. Она је зубар. Неки људи не воле зубаре, али када виде њу, они се опусте. Сви је воле. Све своје обавезе заврши и мени посвети пажњу. Ситнија је од мене. Када је загрлим ја је просто заљуљам.

Увек је била ту за мене. Она је моја друга мама. Волим је свим срцем. За мене ће бити моја Пуслица, а ја њен Шећерко Меденко.

Волела бих да свако има такву тетку и да буде срећан као ја.

Магдалена Коловић, V-4

У мојој породици свако је интересантан на свој начин и веома је тешко издвојити најзанимљивијег члана. За ову прилику ипак ћу издвојити тату, јер му је ускоро рођендан – баш на католички Божић. То што је рођен у зиму није ни мало случајно јер њему никада није хладно. Он обожава игре на снегу, новогодишње празничне дрангулије и друге зимске радости.

Мој тата много воли да се шали и због тога је посебно омиљен међу децом. Кад год има прилику кроз шалу нам саопшти све што жели. Док се тако шали, његове тамноцрне очи блистају, као да су звезде у њима, а лице му добије неки враголаст израз, као код детета.

Тата Пеђа је веома крупан и висок човек. Његово мало већи стомак (због кога се мама стално љути) нама деци користи у многим приликама: да загрејемо промрзле руке и заклонимо се од ветра и хладноће, да загњуримо главе кад смо тужни и уплакани или једноставно уместо јастука, да на њему слатко заспимо.

Најсмешнија ситуација је када мама ухвати тату у крађи еурокрема из оставе, наоружаног великом супеном кашиком. Све се обично заврши шалом и обећањима да „неће више“ (то траје све до прве прилике).

Мој тата је професор српског језика у основној школи у Ражњу. Ученици га просто обожавају. Знам и зашто. Кад год га питам да ми нешто објасни, он то уради стрпљиво и са много воље, али никада неће да ми пише домаће задатке. Чак и када нема времена ни за најнужније послове, тата издвоји бар понеки минут за нас.

За њега је породица на првом месту и увек се труди да јој посвети што више пажње. Моју баку, мамину маму, тата поштује и воли као да је његова мајка. Тако и нама деци даје пример и показује да је породица нешто најважније и најсветије.

Катарина Барјактаровић, V-4

Писмо мајци

Драга мама,

Свиће нови дан, сунце сија, нема чак ни облака. „Јована, буди се, идеш у школу“, рекла је моја мама и пољубила ме у образ. Сваког јутра, док ја не знам где ми је глава, она већ поспрема по кући и певуши. Овако би могло да буде. Истина је лик у огледалу.

Сваког јутра буди ме телефон иритирајућим тоновима, нема никога у кући и све ми је мрачно због спуштених ролетни. И кад их подигнем, некад је исто, као да дан не жели да сване. Ујутру нема ко да ми буде модни стилиста, нити фризер са вештим прстима. Само ја. Одем у школу, тако без воље, без ведрога духа, и вратим се по подне уморна.

Е, тада се појављује моја мајка, седи у некој софи, пије кафу и пуши цигарету. Углавном ми се јави реченицом „Шта има ново?“. На крају ни не тражи одговор. Кад види да сам гладна, каже да се снађем и спремим нешто сама. Ретко када могу да затекнем топло јело на столу. Након тога је део када сређујем неред и одолазим у своју собу. За то време она је у канцеларији. Када падне ноћ, моја мајка уђе у собу, пожели ми лаку ноћ (понекад), а онда оде на спавање.

Неком је ово бездушно, али није црно као што изгледа, не кривим своју мајку што нема времена, што не уме да кува, што не уме да ми држи пажњу, што не уме да комуницира са мном. Она покушава, али јој не иде баш лако и то је то. Ја сам, ипак, срећна што имам неког ко ме воли, без обзира како и на кој начин. Срећна сам што ме неко трпи 14 година, срећна сам што имам мајку.

Воли те твоја Јована

Моја шећерлема

То је моја
права шећерлема,
такве мајке
на свету нема.

Када има времена,
са мном ће да учи,
а после ће поспремати
све по целој кући.

Боље да ме не дирате,
биће ту проблема.
Ко Бетмен ће долетети
моја шећерлема.

За кување стварно
ту нема проблема,
све што хоћу спремиће ми,
нарвно, моја шећерлема

На посао не касни
моја супер мама.
Стићи ће на посао
као права дама.

Лана Ђорђевић, V-5

Драга мама,

Толико тога сам имала да ти кажем, а сада, одједном, док ти пишем писмо речи једноставно не излазе из мене.

Увек си била савршена мајка. Мајка која је испуњавала све моје жеље, која ме је саслушала кад год сам имала проблем, увек разумна, брижна, пуна љубави. Увек сам ти све говорила и све би било много лакше када бих то поделила са тобом. Раздерано колено мање је болело, мој успех би био већи када би ме ти похвалила. Окружена зидом мајчинске љубави расла сам као принцеза. Никада ти нисам признала да ми у том свету нешто фали. Била је то фигура мога оца.

Баш пред сам полазак у први разред ви сте се растали. Дуго и на много начина си ми објашњавала разлоге за то. Била сам мала да схватим, а ипак довољно велика да разумем да је важно да кажем да је све у реду. По твом изразу лица видела сам да ти је то много значило. Учила сам да живим са тим. У реду је, иако није било баш тако.

Много тога се променило. Наш стан непрестано ми је изгледао празно, непотпуно. Стално је владала заглушујућа тишина која ме је бринула. Видела бих те замишљену, уплакану како седиш и размишљаш, а њега није било. Стално је нестајао, одлазио. Некада на недељу дана, некада на читав месец, а некада и дуже. Само би отишао без поздрава, поруке и оставио ме. Претварала сам се да ме то не погађа.

Никада ти нисам рекла колико сам желела да ме одведе у шетњу, парк, на ручак, да ме научи да возим бицикл, пливам. Али он то није умео или није желео. И што га је мање било у мени важним тренуцима, то сам више учила да живим без њега. Што се он више удаљавао од мене, то сам се ја више приближавала теби. У годинама које су за нама градиле смо свој мали свет и око њега „кинески зид“.

Тај шарени свет испунило је много драгих људи, насмејаних лица и важних тренутака. Њега у овом свету није било. Нема га ни сада. Тако је изабрао. Не мучим себе више тиме да то схватим.

И, данас, када кажем УРЕДУ ЈЕ, ја стварно, мама, и мислим тако!

Твоја Сара

Срећа

Моје очи се увек сјаје
кад сам у загрљају своје маме.
То није осећај среће, то је и од
среће осећање веће.

Кад ме тата штипне за образ црвени
у мени све нешто затрепери.
То није осећај среће, то је и од
среће осећање веће.

Емилија Цветановић, I-2

Човек без маште је човек без крила

Чаробни штапић

Једног дана гледао сам филм „Хари Потер“. Видео сам да Хари има чаробни штапић. Кроз главу су ми пролазиле мисли како би било лепо да и ја имам чаробни штапић. Неколико година сам га правио и то ми се исплатило. Уз помоћ магије је постао чаробни. Носио сам га свуда са собом. Једног дана сам видео застој на путу. Употребрио сам свој чаробни штапић и гужва је нестала.

Често сам га затим користио да решавам разне ситуације. Приметио сам да су се проблеми нагомилавали, а нису се смањивали. Схватио сам да су људи престали да решавају своје проблеме, очекујући да ће их чаробни штапић решити. Чуо сам, такође, да су људи почели да се свађају ко ће први узети чаробни штапић. Одлучио сам да ћу га само користити у хитним случајевима. Користио сам га у ситуацијама кад ни људска доброта и труд не могу да помогну. Проблеми су се смањили и више није било свађа.

Петар Митић, III-1

Сустрет са Зубић Вилом

Још увек памтим када сам први пут осетила да ми се клима зуб. Била сам преплашена и мислила сам да ће на том месту заувек остати рупа. Сва срећа па ми је зубарка, а то је моја мама, лагано извадила зуб и показала ми да је нови већ кренуо да расте. Још више ме је обрадовало то што ћу добити поклон од Виле Зубић. Е, баш, о тој Вили, желим да вам нешто испричам.

Те вечери када сам извадила први зуб ставила сам га испод јастука и ујутру пронашла књигу коју сам баш желела да добијем. Сваки наредни зуб доносио ми је нови поклон и увек је то било нешто што желим или ми се баш свиђа. Питала сам се како та Вила зна све моје жеље и зашто је никада не видим. Једне ноћи, док сам спавала са зубом испод јастука пробудило ме је неко шуштање. Мало сам провирила и угледала Зубић Вилу. Мислила сам да сањам јер је много личила на моју маму. Онда сам схватила све. Да мама не би била тужна што сам је открила, ћутала сам. После тога сам извадила још пуно зуба и увек их остављала испод јастука. Само је једном мама Зубић оставила новац и то 200 динара. Ујутру сам рекла да Вила вероватно није примила плату и сви су се смејали. Увек добијем леп поклон од маме Зубић Виле.

Зубе вадим сама и увек кад их остављам под јастук гласно замолим Вилу Зубић да ми донесе нешто. Она је толико добра да ми и даље испуњава жеље.

Николина Степановић, III-4

Магдалена Војиновић, II-2

Да имам чаробни штапић

Да имам чаробни штапић, могао бих да летим, да обиђем Париз и Лондон, да обиђем цео југ.

Могао бих да путујем кроз време, да упознам знамените личности којима се дивим, као што су: Душко Радовић, Моцарт или Алберт Анштајн. Отишао бих у будућност, видео шта ће се десити и које ћемо технологије тек да откријемо. Путовао бих свемирским бродом и обишао бих планете изван Сунчевог система, које су удаљене хиљадама светлосних година од нас. Верујем да би личиле на оне из моје маште - направљене од чоколаде, са травом од зеленог фондана, дрвећем од лизалица са којих висе ушећерене јабуке. Снег је од шлага, песак од карамеле, а камење од гумених бомбона.

А можда би биле препуне машина и робота, или би на њима живели најобразованији људи. А можда се на њима играју деца са најбољим играчкама...

Иако бих волео да ми се маштања остваре, знам да живим у реалности.

Данило Рогановић, III-1

ЗМАЈ

То није нека обична ала,
која не уме да каже хвала.
То је право митско биће,
становник сваке озбиљне приче.

Мудар и снажан, храбар и брз,
у сјајном оклопу надлеће крај.
Одмах да знаш:
„Да, то је змај“ !

У телу лава, са главом змије,
од храброг витеза он се не крије.
Заједно са њим у подвиг креће
и право на крај приче слеће.

Алексић Лука, II-2

Маштања ученика на крају 8. разреда

Себе за десет година видим на броду, пошто планирам да упишем Средњу поморску школу, у Котору, у Црној Гори. Надам се да за десет година нећу бити још на факултету. Да ћу да се оженим женом коју волим, добити барем једно дете, по могућству мушко, и да ћу му дати име Стефан. Првенствено бих желео то да постигнем у наредних десет година, а потом и остале ствари. Желео бих да ме, када се враћам са пута, на пристаништу дочекају жена и дете и да ми син скочи у загрљај. Када будем сишао са брода, нас троје ћемо да одемо на кока-колу и пицу. После тога причаћу свом сину шта сам радио током пловидбе и, наравно, причаће и он мени шта је радио и како му је било у школи док ја нисам био ту. Док нас двојица разговарамо, из кухиње излази моја жена и износи тарту. После дугих ћаскања син полако тоне у сан. Овако ја себе видим за, добро, можда петнаест, а не десет година, и надам се да ће овако бити.

Јован Богдановић, VIII-4

Видим себе као великог музичара за десет година. Успећу, знам. Неописиво желим успех. Знам да ћу га достићи. Спремна сам да свој живот посветим музици. Сваки трен свирања, за мене је право богатство.

Анђела Спасић, VIII-2

Замишљавам себе као девојку која је успешно завршила средњу школу и факултет и сада се пита да ли да иде на мастер или крене у потрагу за послом. Могу веома јасно да замислим себе како носим уску сукњу, штикле, блејзер, ролку сиве боје, носим са собом неке папире у рукама. Ходам до своје канцеларије која се налази у некој огромној и познатој компанији. Добро сам организована тако да након радног времена излазим са другарицама у град или лешкарим у свом стану негде на периферији града.

Емилија Степановић Петрунов, VIII-4

У својим сновима ја сам високообразована жена, запослена у школи као професор. Та слика мене као успешне и елегантне је тако жива, да ми се чини да могу да је додирнем. Ипак сва та моја маштања чине се немогућим. Схватам да се у осмом разреду нисам довољно трудила да бих испунила своје циљеве, а тек сад схватам и шта значи бити добар ђак и уписати жељену школу. Ваљда је то одрастање када човек постаје свестан својих грешака, увиђа их и покушава да их поправи.

Емилија Димитријевић, VIII-4

Из претходне генерације, 1998, ученик Урош Живковић, VIII-4, писао је како га не занима ништа друго сем Војне гимназије. Снови су се и више него остварили. Честитамо!

Као и сваке године, и ове је уручена награда Фонда „Потпоручника Борка Никитовића“ најбољем ученику генерације Урошу Живковићу.

Урош Живковић захвалио је свима на подршци коју је имао свих година током школовања у Војној гимназији, које су биле „и лепе и тешке“. Живковић је Војну гимназију завршио са просечном оценом 5,00, а школовање у Војној академији наставиће на смеру Војноелектронско инжењерство.

(Преузето са сајта Војне гимназије у Београду)

Похвала књизи

Од 22. до 29. новембра 2017.г., у Хали „Чаир“, одржан је 54. Нишки сајам књига. На сајму је било чак 13.000 посетилаца и преко 70 излагача. Мото овогодишњег сајма је „Похвала књизи“. Оно што разликује овај сајам од претходних је посета великог броја најмлађих читалаца. Хала је била препуна штандова и књига. Највеће штандове имале су издавачке куће „Вулкан“ и „Лагуна“. Највише сам се задржао на „Лагунином“ штанду зато што је тамо било много занимљивих књига.

Ове године су неке новине учиниле сајам занимљивијим за све посетиоце. По први пут, своје књиге су лично представили сами аутори: Дејан Стојиљковић („Олујни бедем“), Предраг Марковић („Заводник ништавила“), и Марко Шелић Марчело („Хигијена несећања“). Део сајма био је посвећен стриповима.

На сајму сам био са татом и стрицем. Неке књиге ми је препоручио стриц. Књиге које сам купио су „Дуге ноћи и црне заставе“ и „Олујни бедем“, Дејана Стојиљковића, као и књига „Авантуре Шерлока Холмса“, Артура Конана Дојла. Највише ми се допала књига „Авантуре Шерлока Холмса“, зато што се у њој помињу разне мистерије. Њу бих препоручио вршњацима. Од тада много више читам и боље размишљам. На сајму сам се лепо забавио и понешто научио. Сајам књига ћу сигурно посетити и следеће године.

Страхиња Стошић, V-3

Ученици 1. разреда наше школе 5. октобра 2017, посетили су Градску библиотеку „Вук Караџић“ са својим учитељима и постали њени најмлађи читаоци.

Учитељица Наташа на Сајму књига у Франкфурту

Ученике 5. разреда занимало је шта читају њихови наставници. За *Основац* истражује Марија Алексић, V- 2

Име наставника и предмет	Назив последње књиге коју је прочитао	Име аутора
Сандра Ђорђевић, наставница српског језика	<i>Када ме угледа оно што тражим</i>	Михајло Пантић
Снежана Ракић, наставница енглеског језика	<i>Види ме</i>	Николас Спаркс
Гордана Миљковић, наставница француског језика	<i>Пре него што застим</i>	Стивен Вотсон
Наташа Стојадиновић, наставница математике	<i>Тесла, од Смиљана до вечности</i>	Милутин Тасић
Марија Петровић, наставница музичке културе	<i>Принц на белом коњу</i>	Џуд Деверо
Ана Стевановић, наставница географије	<i>Сестре</i>	Данијела Стил
Александра Миловановић, наставница математике	<i>Ана Карењина</i>	Лав Николајевич Толстој
Деана Ђорђевић, наставница енглеског	<i>Тврђава</i>	Меша Селимовић
Александар Ранђеловић, наставник технике и технологије	<i>Година прође дан никад</i>	Жарко Лаушевић
Зоран Стевановић, наставник историје	<i>Србија за време рата 1876</i>	Никола Лазаро
Сузана Михаиловић, наставница музичке културе	<i>Суђење</i>	Џејмс Патерсон и Ричард Дилало
Горан Јорданов, наставник ликовне културе	<i>Како настаје научно дјело</i>	Мидхат Шамић
Силвија Божиновска, наставница географије	<i>Анђели и демони</i>	Ден Браун
Марко Милошевић, наставник физичког	<i>Ако дочекам сутра</i>	Сидни Шелдон
Слободан Дамјановић, наставник информатике	<i>Са паињака до научењака</i>	Михајло Пупин

Наградни временплов Од сјаја ренесансе до Титовог кадилака

За најбоље такмичаре и њихове предметне наставнике, 21. јуна 2017, организована је наградна екскурзија до Београда. Сваке године ученици 8. разреда предлажу садржај наградне екскурзије. Ове године посетили су: Храм Светог Саве, изложбу „Сјај ренесансе“ у Музеју града Београда и Музеј старих аутомобила.

Јединствена италијанска изложба „Сјај ренесансе“ са великим успехом обишла је светске метрополе. На њој смо видели скупоцене тканине ренесансе и барока, раскошну одећу за свечаности на италијанским дворovima и декоративне елементе који су креирани за такве прилике, а више се не могу видети, осим малобројних комада који се чувају у појединим музејима. На овој изложби је представљено 30 свечаних костима реконструисаних захваљујући проучавању ренесансних слика. Ови костими су изложени на постолјима, а поред њих налазе се фотографије ренесансних слика које су послужиле као инспирација. Изложбу је употпунила „Владарева гозба“, сцена која дочарава салу ренесансне палате декорисане као за дочек гостију на гозби. Импазантна тканина, зидна декорација, трпеза на којој су постављени керамика и украсни предмети и полица са декоративним тањирима, главни су елементи овог дела изложбе. Није било тешко замислити себе као званицу на овој гозби.

„Са наградне екскурзије из Београда најлепша сећања носим из Музеја аутомобила, смештеног у згради некадашње Модерне гараже. Посебан утисак оставили су на мене луксузни аутомобили марке „Шарон“, које је српска краљевска породица набавила из Француске. Они су, поред основне улоге да превезу своје власнике, имали и функцију да их заштите, али и да укажу на њихову моћ и значај.“

Меланија Аврамовић, V-4

Колекција Музеја аутомобила је започета 1965. године куповином старог форд-а Т, који представља први аутомобил у историји доступан сваком човеку. До тада су аутомобили прављени само за елиту. Наставило се са сакупљањем различитих модела до 1994. када је отворен Музеј аутомобила. Ту су и Титови аутомобили: кадилак елдorado из 1957. и мерцедес 300С из 1955. Поред аутомобила постоји и читав низ других предмета, нпр. витрина посвећена првом шоферу у Србији, Сретену Костићу, који је био је шофер краља Петра I. Скоро свако је изабрао свој модел, урадио селфи за фејсбук.

Оно једино што је непроменљива категорија плана наградне екскурзије најбољих такмичара свих генерација наше школе јесте посета Храму Светог Саве. Сваки пут остајемо неми пред овом светињом. Овога пута видели смо и нешто ново. Испод Храма Светог Саве крије се можда најлепша црква у Европи. Ово је Црква кнеза Лазара, која је рађена у византијском стилу, простире се на 1.800 квадрата испод земље, а ту су и крипта, у којој ће се сахрањивати патријарси СПЦ и ризница Светог Саве. До цркве смо дошли силазећи низ тридесетак мермерних степеника. Угледали смо, простор који нас је оставио без даха. Реч је о прелепо испројектованој и осликаној крипти. Савремено декоративно осветљење даје додатни осећај раскошности колорита.

Задовољна лица су сведочила да они најбољи ученици имају и највише сензибилитета за историју и уметност, тачније да су праве особе тога дана биле на правом месту. Није чудо што је наградна екскурзија за такмичаре већ годинама једна од њихових главних мотивација.

Катарина Стојадиновић, VII-4

Слатко сам се насмејао

У мојој породици стално збијамо шале. Смејемо се свему, себи и другима, тако нам дани пролазе у смеху и радости.

Најсвежија успомена коју имам на смејање до суза, догодила се на најнеобичнијем месту за смејање. Ту су обично сви тужни, забринуте, са болним гримасама на лицу, а најчудније што ћете чути је смех. То место је болница.

Тако сам ја, у августу месецу, морао да се решим најбескориснијег дела тела - слепог црева. У ствари, оно није бескорисно - оно је створено да те боли, да те једе изнутра, нервира и пошаље на операцију. Због тога сам ја завршио у болничкој соби са мајком. Бесплатно, на седам дана. Дан после мене, оперисан је мој нови друг Михајло, који је са својом мајком смештен код нас у соби.

Замислите ово: боли вас рана, три дана нисте ништа јели нити пили, само вам је досадно и плаче вам се. У једном тренутку је моја већ излудела мајка направила неки смешан израз на лицу и рекла: „Шта сте се, бре, умислили? Јесте ли у свађи? Ако вам је жао због малог цревцета, могу да их замолим да га спакују и да вам га врате?“

Михајло и ја смо се само погледали и почели да се кикоћемо. Међутим, то је и био проблем јер због ране не можемо да се смејемо. Почели смо да се грчимо од смеха, руком придржавајући рану, што нам је било још смешније. Тако је настао хаос - ја сам рукама стезао вилицу да се не бих смејао, Михајло се смејао и плакао у исто време јер га је болело, због чега се наљутио и тражио да иде у другу собу. Било нам је још смешније баш то, што нисмо смели да се смејемо. Михајло је запомагао и ваљао се по кревету док је његова мајка викала на њега. Тако све у круг, неких десетак минута.

Након што је хистерија престала, проверили смо оживље, да нам случајно конци нису пукли, уз мамино упозорење да ће да нас засмејава сваки пут кад не будемо слушали.

Касније смо од медицинске сестре сазнали да се наш смех чуо на целом спрату и да смо сестрама и по којем пацијенту улепшали дан.

Андреја Петковић, V-3

По(т)косовски циклус из њиховог угла

Чиме је ганут лирски субјекат у
песми „Симонида“?(ОБЈЕКТОМ)

Пријезда се извинио коњу
што ће му исећи главу.

Пријезда је био владар једног
малог града на ушћу
две мале Мораве у Велику Мораву.

Народне песме поткосовског циклуса
на први поглед изгледају јако досадне,
али се у њима, ипак, крије нешто божанствено.

Анђелија је на јако паметан начин
однела свом деверу најбоље,
а у то време најскупље вино.

Загонетке

Ко пасе, а овца није, кућу има, човек није?

/жуП/

Тело лава, а лав није, људска глава, човек није?

/вгнлфС/

Цемпер има, човек није, рокове има, а крава није?

/впцаО/

Миа Филиповић, II-1

Кад јесен стигне са грана скупља плодове.

/Веверница/

Шиљак има ракета није.

/Оловка/

Целе године расте, а зими одмара.

/Цвеће/

Није живо биће, али ноге има.

/Сто/

Мила Ранђеловић, II-1

Оне воле „Ронде“

У плесном студију „Ронде“ с љубављу плеше велики број ученица наше школе. Великим трудом и радом постижу добре резултате. Музика је уметност коју мораш да осетиш, да би могао да плешеш. Постоји много врста плеса: шоу денс, латино плес, хип хоп, аеробик, стрит шоу денс, зумба.

У нашем граду Алексинцу полако се развијала љубав за овом уметношћу. Наш тренер Милица Митровић, прва је отворила једини плесни студио у Алексинцу, „Ронде“.

Миличина љубав према плесу појавила се кад јој је било шест година. Играла је латино плесове и освајала прва места. Кад је отворила „Ронде“ кренула је са тринест девојчица. Касније их је погурала напред, отишли су у Скопље на „Macedonia Open“. Освојили су шеснаест златних медаља и два пехара. Након тога за студио „Ронде“ се прочуло по Србији. Отишли су на такмичење „Више од игре“, Телевизије „Пинк“.

У нашој школи „Љупче Николић“ има много деце која гаје љубав према плесу: Марија Живоиновић 2. разред, Миљана Маринковић 3. разред, Софија Марковић, Сара Јовановић, Алексија Петровић, Миња Велков, 5. разред, Димитрија Маткић, Марта Савић, Ања, Петра Стошић, Дуња Маткић, 6. разред и Мина Пешић, 8. разред. Ишли смо на разна такмичења и освајали само најбоља места. На такмичењу у Нишу, које се одржало пре неких месец дана, освојили смо сва прва места, у стрит шоу, шоу денсу и хип хопу. Мој први солистички наступ био је на такмичењу у Нишу где сам освојила прво место.

Сара Јовановић, V-2

Реши ребусе

П=Т

Ж=Б

И

_____

ски

_____

_____

П=К

А

_____

”

”

_____

Теодора Павковић, VI-4

Растанак

Последњи наставни дан генерације 2002, 9. јун 2017, ученици 8. разреда провели су достојанствено, уз дружење, песму, шалу, своје разредне старешине и учитеље. Млађи ученици и њихови наставници присуствовали су њиховој завршној представи под називом „Оно као Ромео и Јулија“ коју су припремили са својом наставницом српског језика Сандром Ђорђевић.

Од школе су добили и симболичне поклоне, теглице са бомбонама и порукама мудрости, које ће, надамо се, у право време и на правом месту искористити у будућности.

На звук последњег звона, весели, расположени, са понеком сузом у оку, напустили су школско двориште, а групно фотографисање оставили су за прославу коју су им организовали родитељи.

Новогодишње декорације ученика и учитељице Данијеле Ђорђевић у продуженом боравку

**Штанд наших „младенаца“
у Каравукову**

**Наградни излет у Липовцу
за чланове хора и оркестра**

**Радионица за ученике 4. разреда у оквиру акције
„Бирам француски“ (на иницијативу наставнице
француског језика Ангелине Митровић)**

**Актив српског језика као домаћин семинара
Савремени трендови у настави граматике
за наставнике српског језика општине Алексинац**

Издавач: ОШ „Љупче Николић“, Алексинац, Тихомира Ђорђевића 10,
имејл: osljupcenikolic@open.telecom.rs, сајт: www.osljupcenikolic.wordpress.com
Уредник: Сандра Ђорђевић, проф. српског језика
Технички уредник: Слободан Дамјановић, проф. информатике
Редакција: Катарина Стојадиновић VII-4, Кристина Стојадиновић VI-4,
Марија Алексић V-2, Викторија Младеновић V-2

Програм припремили Лидија Станковић, наставник српског језика,
Сузана Михаиловић и Слободан Милић, наставници музичке културе

Дан отворених врата

Дан отворених врата

Програм припремило разредно веће 4. разреда: Радмила Живковић,
Силвана Трифуновић, Слађана Милошевић и Слађана Паповић

Традиционално фотографисање вуковаца
са својим наставницима

Добродошлица првацима

Ћак генерације Емилија В. Младеновић, VIII-3
и спортиста генерације Дара Радосављевић, VIII-4

Програм припремили учитељи 4. разреда:
Душица Видојковић, Радосава Срећо,
Верослава Гојковић и Живорад Милетић

Наши стручни сарадници: Александра Дејановић,
социолог, Лидија Стевановић, педагог и Александар
Јањић, психолог, увек и у свакој прилици уз нас.